

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË**  
**MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË**  
**Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve**

## **SKELETKURRIKULI**

**Për Profilin Mësimor**

# **SIGURIME**

**Niveli IV i KSHK**  
**(2 vjeçar)**

**(Në drejtimin mësimor “Ekonomi-Biznes”)**

**Kodi: L2-IV-20**

Miratoi:

**MINISTRI**

**Tiranë, 2020**

## **Përmbajtja:**

- I. Qëllimet e arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve (KSHK), të drejtimit mësimor “Ekonomi-Biznes”.**
- II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK.**
  1. Kërkesat e pranimi të nxënësve në arsimin profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK
  2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësit në përfundim të arsimit në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK
  3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK
  4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit në në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK.
- III. Plani mësimor për profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK.**
- IV. Udhëzime për planin mësimor**
- V. Udhëzime për procesin mësimor.**
- VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.**
- VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK.**
- VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.**
- IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.**
- X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar.**

## **I. Qëllimet e arsimit profesional në profilin mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK, të drejtimit “Ekonomi-Biznes”.**

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK, të drejtimit “Ekonomi-Biznes” është *“zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon, zhvillimi dhe nxitja e aftësive së tyre për të menduar, krijuar dhe zgjidhur probleme në mënyrë të pavarur si dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar apo vetëpunësuar në veprimtari profesionale që lidhen me profilin “Sigurime”*. Zhvillimi të nxënësit i ndjenjës së vetëbesimit, kultivimi i vullnetit të lirë në marrjen e vendimeve, nxitja e gatishmërisë për të nxënë gjatë gjithë jetës dhe për t’u zhvilluar individualisht në drejtimet emocionale, intelektuale dhe profesionale janë sfida të rëndësishme për arritjen e këtij qëllimi. Për të realizuar këtë, shkolla profesionale i’u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehjet, qëndrimet dhe vlerat të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt arsimit e formimit profesional të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me rregullat e sigurisë në punë dhe të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset bashkëkohore e të perspektivës në fushën e Sigurimesë, që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, aftësitë sipërmarrëse si dhe vlerat e tyre morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

## **II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK**

### **1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK**

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në profilin mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin profesional në drejtimin mësimor “Ekonomi-Biznes”, niveli II i KSHK;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional;
- nëse kanë aftësi të kufizuara, shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin.

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, MFE përgatit udhëzime të veçanta me kritere të posaçme pranimi për këto shkolla.

### **2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim arsimit në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK**

Në përfundim të arsimit profesional në profilin profesional “Sigurime”, niveli IV i KSHK, nxënësi do të zotërojë këto kompetenca të përgjithshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.
- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efikente.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integriteteve lokale, rajonale.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse për të ardhmen e tij.
- Të tregojnë vetëkontroll gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt procesin e të nxëniet të tij dhe të shfaqë gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuara.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kriteret e drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

### **3. Kompetencat profesionale të nxënësit në përfundim të arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK**

Me përfundimin me sukses të arsimit profesional në profilin profesional “Sigurime”, niveli IV i KSHK, nxënësi do të jetë i aftë të zhvillojë më tej kompetencat profesionale të fituara në nivelin e mëparshëm, si dhe të ushtrojë kompetenca të tjera profesionale, si më poshtë:

- Të kryejë veprime në fushën e shitjeve.
- Të zbatojë procedurat e shitjes së produkteve të sigurimit, të sigurimeve të detyrueshme, të sigurimeve vullnetare.
- Të informojë klientin mbi fushën e mbulimit për secilin produkt.
- Të hartojë oferta speciale të produkteve për shitje në sigurime, në varësi të individëve /grupeve dhe nevojave tyre.
- Të kryejë shitje dhe ti dokumentojë ato.
- Të pranojë dhe përpunojë reklamime për shitjet e kryera.
- Të kryejë veprime që lidhen me krijimin e ndërmarrjes dhe regjistrimin e saj.
- Të përcaktojë saktë pasurinë e nevojshme për zhvillimin e veprimtarisë dhe nevojën për kapitale të shoqërisë së sigurimit që do të krijohet.
- Të përcaktojë formën juridike të ndërmarrjes, në vartësi të kushteve dhe kërkesave të krijuesve të saj.
- Të hartojë dokumentet e themelimit të “njësisë së shërbimit në sigurime”.
- Të kryejë veprimet e liçencimit dhe regjistrimit të ndërmarrjes dhe të hartojë të gjithë dokumentacionin përkatës.
- Të kryejë veprime që lidhen me dëmshpërblimin.
- Të krijojë dosje të veçantë të dëmit për çdo person, mjet transporti apo pronë të dëmtuar në një aksident.

- Të kryejë vlerësime objektive të dëmeve në sigurime.
- Të zbatojë mënyrat e dhënies së dëmshpërblimit apo (pagesës) së tij.
- Të krijojë dosjen e kompensimit për rastin të demit duke kontrolluar dhe pranuar dokumentet përkatëse.
- Të kryejë procese pune në zyrën e kontabilitetit.
- Të kryejë regjistrimet kontabël të themelimit dhe regjistrimit të “njësisë së shërbimit në sigurime.
- Të kontabilizojë shpërblimet, blerjet dhe shitjet e të mirave dhe shërbimeve, aktivet afatgjata, të ardhurat, shpenzimet, pagesa dhe arkëtime të tjera për njësinë e shërbimit në sigurime.
- Të hartojë dhe plotësojë deklaratat tatimore dhe të sigurimeve shoqërore.
- Të llogarisë primin në sigurime.
- Të hartojë bilancin e veprimtarisë së agjencisë së sigurimeve.
- Të kryejë veprime në fushën e marketingut.
- Të diferencojë instrumentet e marketingut që përdoren për studimin e tregut të sigurimeve.
- Të kontribuojë në identifikimin e nevojave dhe dëshirave të konsumatorëve në tregun e sigurimeve.
- Të kontribuojë në hartimin e materialeve informuese dhe promocionale të produkteve të sigurimit.
- Të kontribuojë në përzgjedhjen e kanaleve të shpërndarjes së produkteve të sigurimit
- Të kryejë veprime që lidhen me komunikimin në shoqëritë e sigurimeve
- Të përdorë e-komunikimin në shoqëritë e sigurimit.
- Të prezantojë produktet e sigurimit në lidhje me nevojat e klientit.
- Të pajisë klientin me kontratën, dokumente informuese dhe dokumente të plota që lidhen me produktin e shitur.
- Të regjistrojë deklaratat apo ankesat e klientëve për të nxjerrë shkaqet dhe përmirësuar shërbimin.
- Të zbatojë rregullat dhe teknikat e drejtëpërdrejta të komunikimit në shoqërinë e sigurimeve.
- Të përdorë programet bazë të kompjuterit word, excel, access, power point etj,
- Të përdorë softwerët e kompanive për shitjen dhe administrimin e produkteve.
- Të përdorë softwerët e aprovuara nga kompania e sigurimeve për shitjen e produkteve në sigurime.
- Të përdorë softwerët e aprovuara nga kompania e sigurimeve për trajtimin dhe vlerësimin të dëmeve në sigurime.

#### **4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtijshëm në përfundim të arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK**

Përfundimi me sukses i arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK, e pajis nxënësin me certifikatën e nivelit menaxherial në këtë profil profesional. Ky arsimim i jep mundësi nxënësit t’i drejtohet tregut të punës për t’u punësuar në ndërmarrje të ndryshme

private / shtetërore që ushtrojnë aktivitet në këtë drejtim. Gjithashtu, nxënësi mund të vetëpunësohet në kuadrin e një biznesi individual në fushën e sigurimeve.

Me përfundimin e këtij niveli, nxënësi ka mundësi për të fituar diplomën e “Maturës Shtetërore Profesionale”, me mundësi për vazhdimin e studimeve universitare dhe pas të mesmes

### III. Plani mësimor për arsimin profesional në profilin mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK

| Plani mësimor për profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK |              |                                                                 |                               |                               |
|---------------------------------------------------------|--------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| Nr                                                      | Kodi         | Lëndët dhe modulet mësimorë                                     | Orët javorë/vjetorë           |                               |
|                                                         |              |                                                                 | Klasa 12                      | Klasa 13                      |
| <b>A.</b>                                               |              | <b>Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)</b>                         | <b>10/11</b><br>(360/<br>396) | <b>14/15</b><br>(448/<br>480) |
| 1                                                       |              | Gjuhë shqipe                                                    | 1                             | 1                             |
| 2                                                       |              | Letërsi                                                         | 1                             | 1                             |
| 3                                                       |              | Gjuhë e huaj                                                    | 2                             | 2                             |
| 4                                                       |              | Gjuhë e huaj 2 (me zgjedhje të lirë)                            | (1)                           | (1)                           |
| 5                                                       |              | Histori                                                         | 1                             | 1                             |
| 6                                                       |              | Matematikë                                                      | 2                             | 2                             |
| 7                                                       |              | Teknologji informimi e komunikimi                               | 1                             | 1                             |
| 8                                                       |              | Gjeografi                                                       | 1                             | -                             |
| 9                                                       |              | Biologji                                                        | -                             | 2                             |
| 10                                                      |              | Fizikë                                                          | -                             | 1                             |
| 11                                                      |              | Shkenca sociale                                                 | -                             | 1                             |
| 12                                                      |              | Edukim fizik, sporte, shëndet                                   | 1                             | 2                             |
| <b>B.</b>                                               |              | <b>Lëndët profesionale (Gjithsej)</b>                           | <b>8</b><br>(288)             | <b>10</b><br>(320)            |
| 1                                                       | L-17-368-19  | Sigurime                                                        | 4                             | 5                             |
| 2                                                       | L-17-228-15  | E drejta dhe legjislacioni                                      | 1                             | -                             |
| 3                                                       | L-17-369-19  | Kontabiliteti i sigurimeve                                      | 3                             | -                             |
| 4                                                       | L-17-370-15  | Marketingu i shërbimeve të sigurimit                            | -                             | 2                             |
| 5                                                       | L-17-248-15  | Sjellje sipërmarrëse                                            | -                             | 2                             |
| 6                                                       | L-05-198-12  | Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm                             | -                             | 1                             |
| <b>C.</b>                                               |              | <b>Module të detyruara të praktikës profesionale (Gjithsej)</b> | <b>9</b><br>(324)             | <b>6</b><br>(192)             |
| 1                                                       | M-17-1158-19 | Komunikimi në shoqërinë e sigurimeve                            | 54                            | -                             |
| 2                                                       | M-17-1159-19 | Kujdesi ndaj klientit në shoqërinë e sigurimeve                 | 54                            | -                             |
| 3                                                       | M-17-1160-15 | Llogaritje të çmimit të primeve në sigurime                     | 72                            | -                             |
| 4                                                       | M-17-1592-19 | Veprime të trajtimit të dëmeve                                  | 72                            | -                             |
| 5                                                       | M-17-1162-15 | Hartimi i ofertave të produkteve për shitje në sigurime         | 72                            | -                             |
| 6                                                       | M-17-1163-15 | Krijimi dhe regjistrimi i shoqërisë së sigurimit                | -                             | 30                            |
| 7                                                       | M-17-1591-19 | Marketingu në shoqëritë e sigurimeve                            | -                             | 33                            |

|           |              |                                                                            |                          |                        |
|-----------|--------------|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------|
| 8         | M-17-1165-19 | Veprime të shitjes në sigurime                                             | -                        | 33                     |
| 9         | M-17-1166-19 | Veprime të blerjes në sigurime                                             | -                        | 30                     |
| 10        | M-17-1167-15 | Kontabilizime të thjeshta në sigurime                                      | -                        | 33                     |
| 10        | M-17-1168-19 | Prezantimi në panairë i shoqërisë së sigurimit                             | -                        | 33                     |
| <b>D.</b> |              | <b>Modulet e praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar (Gjithsej)</b> | <b>3 (108)</b>           | <b>-</b>               |
| 1         | M-17-1169-15 | Sigurimi, përpunimi dhe administrimi i informacionit                       | 54                       | -                      |
| 2         | M-17-1170-15 | Përpilimi i strukturës organizative të shoqërisë së sigurimit              | 54                       |                        |
| 3         | M-17-1171-15 | Studimi i tregut të sigurimeve në Shqipëri                                 | 54                       | -                      |
| 4         | M-26-1580-19 | Marketingu dixhital                                                        | 54                       | -                      |
|           |              | <b>Gjithsej A+B+C+D</b>                                                    | <b>30/31 (1080/1116)</b> | <b>30/31 (960/992)</b> |

#### IV. Udhëzime për planin mësimor

Kohëzgjatja e vitit shkollor është:

Në klasën 12, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (36 javë mësimore)

Në klasën 13, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (32 javë mësimore + 4 javë provime)

Një javë mësimore ka jo më shumë se 31 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK, përbëhet nga 4 grupe elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për profilet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MASR).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithëshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale me zgjedhje të detyruar (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

#### V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të nxënësit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin e ta, të kompetencave të punës, të plota dhe të qëndrueshme .

E rëndësishme është që **planifikimi i mësimdhënies** të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritetit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxëni, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përmbushjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të profilit mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK

Mësuesit dhe instruktorët duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathtësitë dhe shprehjet praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimi (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit dhe instruktorët është fakti që *të nxënit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm në profilin profesional “Sigurime”.

Në rastin e nxënësve me aftësi të kufizuara, mësuesit duhet të përshtasin programet e lëndëve dhe përshkruesit e moduleve në përputhje me mundësitë e tyre, si dhe të krijojnë kushte për zbatimin e tyre.

Në klasën 13, modulet e praktikës profesionale do të zhvillohen në firmën ushtrimore (FU) në shkollë. Firma ushtrimore është një vend dhe një metodë të mësuarit, e cila imiton në shkollë, një ndërmarrje reale.

Para se të fillojë puna me modulet e praktikës është e domosdoshme, që mësuesi të informojë nxënësit për konceptin e FU-së, praktikën e punës në të, organizimin e FU-së, rrjetin e FU-ve dhe funksionimin e tij, si edhe Qendrën Shqiptare të Firmave Ushtrimore (ALCT) dhe marrëdhëniet me të. Gjithashtu, duhet të jepet edhe informacion mbi faktin që FU-të veprojnë, jo vetëm në një treg kombëtar, por edhe ndërkombëtar dhe korrespondenca mbahet, jo vetëm në gjuhën shqipe, por edhe - së paku - në anglisht.

Kryefjala është: NDËRVEPRIM. Ndërmarrja është një sistem. Në se, deri tani, veprimtaria e saj, në një farë mënyre, është “copëtuar” vetëm për qëllime metodologjike dhe çdo kompetencë është trajtuar me anë të një moduli të veçantë, këtë vit modulet e praktikës do të trajtohen nga pikëpamja metodologjike, në mënyrë të tillë që, nxënësit të kuptojnë që ndërmarrja është një sistem, në të cilin pa bashkëveprim të të gjitha hallkave, faktorëve dhe aktorëve nuk mund të veprohet. Nxënësit në këtë mënyrë sillen në situatën më të afërt të mundshme me realitetin, duke ushtruar kompetencat e fituara më parë dhe duke fituar kompetenca të reja. Në se kjo situatë është aq afër, sa nuk mund të dallohet prej tij, apo në se i paraprin realitetit ekonomik shqiptar duke ecur para tij, kjo ka mundësi të vendoset në pavarësi nga çdo mësues që zhvillon mësimin në klasë, duke pasur parasysh dhe nivelin e saj. Kjo është dhe një risi e këtij trajtimi të moduleve, gjë që i krijon mundësi mësuesve të jenë shumë më të pavarur.

Trajtimi i moduleve të praktikës profesionale në FU ka risitë dhe karakteristikat e mëposhtme:

- Nxënësit zbatojnë modulet në kushtet e një shoqërie/agjencie sigurimi konkrete, e cila vepron në treg.
- Nga pikëpamja metodologjike, përcaktimi i RM-ve është i tillë që, për të njëjtat argumente dhe fusha veprimtarie, arritjet e kërkuara të jenë të tjera dhe të pa testuara në vitet e mëparshme.
- Të vetmet impulse që vijnë në klasë janë ato nga FU-të e tjera dhe roli i mësuesit zhvendoset në atë të mbikqyrësit për nxënësit, të cilët duhet të punojnë sa më shumë në mënyrë të pavarur.

- Për vetë natyrën e punës në FU, ashtu si dhe në shoqëritë/agjencitë, meqë dhe rastet e ndryshme të biznesit janë të vazhdueshme dhe të njëkohshme, pjesa më e madhe e moduleve nisin dhe vazhdojnë të trajtohen paralelisht dhe njëkohësisht, dhe jo njëri pas tjetrit. Njohuritë e marra në lëndët e tjera janë planifikuar të tilla, që të lejojnë realizimin pa asnjë problem të moduleve njëkohësisht.
- Organizimi i pjesës më të madhe të moduleve sipas sektorëve të shoqërisë/agjencisë dhe puna njëkohësisht në secilin prej tyre aftëson nxënësit për të vepruar jo në mënyrë të shkëputur në sektorin përkatës, por në ndërveprim. Në realitetin e shoqërive/agjencive të sigurimit nuk ka asnjë rast ku çdokush të punojë në zyrën e vet dhe të mos ketë lidhje me të tjerët. Modulet trajtohen si njësi të pavarura, por që nuk mund të realizohen me sukses nëse nuk ndërveprohet.
- Minimalisht, duhet të trajtohen në të njëjtën kohë dhe në vazhdimësi gjatë gjithë vitit aq module sa janë dhe sektorët në të cilët vendoset të punohet në FU. Për këto module, renditja e RM-ve është bërë e tillë, që secili prej tyre të përfaqësojë risi dhe të kërkojë testimin e zbatimit të njohurive të reja.
- Realizimi i disa RM-ve, në module të veçanta, kërkon të punohet edhe me projekte.
- Organizimi i moduleve është bërë i tillë, që ato të realizohen në sektorë të ndryshëm në FU. Vlerësimi i nxënësve për të gjitha modulet dhe të gjitha RM-të bëhet i mundur në sajë të rotacionit të tyre në sektorë të ndryshëm të FU-së.
- Në të njëjtin sektor përsëriten, disa herë gjatë vitit, të njëjta procedura pune. Realizimi i tyre në mënyrë të përsëritur mundëson vlerësimin e nxënësve për të gjitha RM-të, sipas sektorit në të cilin ata qarkullojnë. Njëkohësisht, ai mundëson edhe “imitimin” e veprimtarisë në ndërmarrje në të gjitha detajet e saj.
- Rekomandohet fort që, modulet me zgjedhje, të mos lihen të gjitha për në fund sepse FU duhet të vazhdojë, të paktën deri një javë pas panairit.

## **VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.**

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit dhe instruktorët përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me nota (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së 13-të, nxënësi i arsimuar në profilin mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK, i nënshtrohet provimeve të mëposhtme:

- a) Provimeve të maturës shtetërore profesionale (sipas udhëzimeve të MASR dhe MFE)
- b) Provimit të praktikës profesionale të integruar;

Në këto provime ata vlerësohen për shkallën e përvetësimit njohurive nga lëndët teorike, të përgjithshme dhe profesionale, si dhe të kompetencave profesionale, të nevojshme për të punuar në fushën e ekonomisë dhe të administrimit të njësive ekonomike. Në përfundim, nxënësve u jepet diploma e maturës shtetërore profesionale si dhe certifikata e përgatitjes profesionale, në të cilat evidentohen notat përfundimtare të lëndëve teorike të përgjithshme dhe profesionale, të moduleve të praktikës profesionale dhe të provimeve përfundimtare.

## **VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në profilin “Sigurime”, niveli IV i KSHK.**

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në profilin mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK, shkolla profesionale e pajis nxënësin me Diplomën e maturës shtetërore profesionale, si edhe me Certifikatën e aftësimit profesional në këtë profil profesional, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modelit të miratuar nga MFE, këto dëshmi përmbajnë:

a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar, etj.

b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:

- rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale, për çdo vit shkollor;

- rezultatet e provimeve përfundimtare të Nivelit IV të KSHK;

## VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

### 1. Lënda “Sigurime” (L-17-368-19). Kl. 12 – 144 orë dhe Kl.13 – 160 orë

#### • Synimet e lëndës “Sigurime”, kl. 12.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Sigurime”, klasa 12, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë kuptimin e rëndësinë e sigurimeve, nevojën për sigurime si një mjet të sigurisë sociale;
- Të përshkruajnë rolin e sigurimit në zhvillimin ekonomik të vendit.
- Të përshkruajnë ecurinë historike të sigurimit në botë dhe në Shqipëri.
- Të argumentojnë me shembuj format dhe llojet më të zhvilluara të sigurimeve dhe karakteristikat e tyre në Shqipëri.
- Të përshkruajnë konceptin e riskut dhe pasigurisë ndaj tij.
- Të dallojnë llojet e risqeve sipas karakteristikave të tyre.
- Të përshkruajnë mënyrat e shmangies së risqeve të ndryshme.
- Të përshkruajnë lidhjen midis riskut dhe sigurisë, si dhe ndikimin e faktorëve të risqeve sipas kategorive përkatëse.
- Të përshkruajnë konceptin, llojet e dëmit (shëndetësor, material, jetësor, moral etj.), si dhe rregullat e trajtimit të tij.
- Të përshkruajnë hapat kyçe të procesit të ekspertimit të dëmit.
- Të përshkruajnë konceptin e dëmshpërblimit dhe parimet e funksionimit të tij.
- Të përshkruajnë konceptin e primit, llojet dhe elementet përcaktues të tij.
- Të përshkruajnë rolin që ka aktuari në llogaritjen e primit të sigurimit.
- Të renditin dhe përshkruajnë faktorë të ndryshëm që merren parasysh në llogaritjen e primit.
- Të përshkruajnë kuptimin, rëndësinë dhe elementet kryesorë mbi të cilat zhvillohet tregu i sigurimeve;
- Të identifikojnë aktorët dhe mënyrën e ndërveprimit midis tyre në tregun e sigurimeve.
- Të renditë gamën e produkteve që ofrohen në tregun e sigurimeve.
- Të përshkruajnë kuptimin, rëndësinë dhe ecurinë në vite të sigurimeve shoqërore në Shqipëri;
- Të përshkruajnë legjislacionin e përdorur në fushën e sigurimeve shoqërore.
- Të përshkruajnë llojet e sigurimeve shoqërore në Shqipëri (të detyrueshme, vullnetare, suplementare).
- Të renditin grupet përfituese sipas kategorive përkatëse.
- Të përshkruajnë kuptimin e të ardhurave periodike dhe rëndësinë e tyre.
- Të përshkruajnë kuptimin e pensionit dhe rëndësinë e tij në sigurinë shoqërore.
- Të dallojnë format e pensioneve dhe mënyrat e përftimit të tij.
- Të kryejnë llogaritje të formave të ndryshme të pensioneve si: pensioni i pjesshëm i pleqërisë, pensionet e invaliditetit, pensioni familjar, pensioni i fshatit, pensionet e posaçme shtetërore etj.;
- Të përshkruajnë përfitimet nga dega e sigurimit të aksidenteve në punë dhe sëmundjeve profesionale;
- Të listojnë personat që përfitojnë nga ligji për sigurimet shoqërore;
- Të renditin mënyrat e pagesave për kompesimin e dëmeve sipas kategorive të aksidenteve;

- Të përshkruajnë kuptimin e shëndetit si produkt i sigurimeve;
- Të përshkruajnë kuptimin dhe rëndësinë e sigurimeve shëndetësore;
- Të renditin llojet e kontributeve shëndetësore (të detyrueshme dhe vullnetare), si dhe kushtet e procedurat e përfitimeve sipas kategorive përkatëse;
- Të përshkruajnë legjislacionin e përdorur në fushën e sigurimeve shëndetësore;
- Të renditin llojet e mjeteve tokësore motorike dhe jomotorike që janë objekt i sigurimeve.
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve motorike pasurore lëvizëse;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimit të mallrave në transportin tokësor (përfshirë mallra, bagazhe dhe të gjitha llojet e tjera të sendeve).
- Të renditin llojet e mjeteve motorike që lëvizin mbi shina, ajrore dhe detare që janë objekt i sigurimeve.
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve mjeteve motorike që lëvizin mbi shina, ajrore dhe detare;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimit të mallrave në transportin me mjete motorike që lëvizin mbi shina, ajrore dhe detare (përfshirë mallra, bagazhe dhe të gjitha llojet e tjera të sendeve);
- Të renditin llojet e dëmtimeve ose humbjeve të ndryshme pasurore, të shkaktuara nga zjarret, shpërthimet, stuhitë, forcat e natyrës, energjia nukleare, shkarja e tokës etj, që janë objekt i sigurimeve.
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve pasurore nga zjarri dhe forcat e natyrës;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve të tjera pasurore;
- Të përshkruajnë kuptimin e përgjegjesisë dhe llojet e tij (civile dhe juridike);
- Të përshkruajnë rëndësinë dhe klasifikimin e sigurimeve të tjera speciale;
- Të përshkruajnë sigurimin kasko, sigurimet e objekteve me vlerë të madhe, sigurimet teknike, sigurimin e humbjeve nga mosvënja në punë e makinerive të ndryshme, sigurimet e transportit (primi dhe llojet e policave të sigurimit), sigurimin e montimit, etj.
- Të renditin llojet e humbjeve që vijnë si rezultat i mospagesës për shkak të paaftësisë paguese dhe garancive, që janë objekt i sigurimeve;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve të paaftësisë paguese, të kredive të eksportit dhe rreziqe të tjera që shoqërohen me eksportin, tregtinë dhe investimet brenda dhe jashtë vendit, të kredive hipotekore dhe bujqësore, etj;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve të garancive dhe humbjeve financiare të shkaktuara si pasojë e rrezikut në punësim, pamjaftueshmërisë së të ardhurave, humbjes së të ardhurave, shpenzimeve të përgjithshme të paparashikuara, shpenzimeve tregtare të paparashikuara, humbjes së vlerës në treg, humbjes nga qiratë ose të ardhurat, humbjeve financiare (të tjera nga ato tregtare) etj;
- Të renditin llojet e sigurimit të jetës që janë objekt i sigurimeve;
- Të përshkruajnë procedurat e sigurimeve të jetës për mbijetesë deri në një moshë të caktuar, sigurimin për vdekjen, sigurimin e jetës i lidhur me fonde të investimeve, sigurimi i fondeve për pagesa etj;

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Sigurime”, klasa 12 - 144 orë**

|               |                                                            |        |
|---------------|------------------------------------------------------------|--------|
| <b>Tema 1</b> | Kuptimi ,rëndësia dhe historiku i zhvillimit të sigurimeve | 10 orë |
| <b>Tema 2</b> | Risku, karakteristikat dhe klasifikimi i tij               | 14 orë |
| <b>Tema 3</b> | Dëmi dhe llojet e tij                                      | 12 orë |
| <b>Tema 4</b> | Dëmshpërblimi, parimet dhe politikat e kompensimit         | 10 orë |
| <b>Tema 5</b> | Primi, kuptimi dhe trajtimi praktik i tij                  | 14 orë |

|                |                                                                       |        |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>Tema 6</b>  | Tregu i sigurimeve                                                    | 8 orë  |
| <b>Tema 7</b>  | Sigurimet shoqërore                                                   | 10 orë |
| <b>Tema 8</b>  | Sigurimet e të ardhurave periodike dhe pensionet                      | 10 orë |
| <b>Tema 9</b>  | Sigurimi i aksidenteve dhe shëndetit                                  | 10 orë |
| <b>Tema 10</b> | Sigurime motorike                                                     | 8 orë  |
| <b>Tema 11</b> | Sigurimi i marinës dhe i transportit                                  | 6 orë  |
| <b>Tema 12</b> | Sigurimi nga zjarri dhe dëmtime të tjera në pronë (Sigurime pasurore) | 10 orë |
| <b>Tema 13</b> | Sigurime të përgjegjësisë profesionale                                | 8 orë  |
| <b>Tema 14</b> | Sigurimet e kreditit dhe garancive                                    | 6 orë  |
| <b>Tema 15</b> | Sigurimi i jetës                                                      | 8 orë  |

• **Synimet e lëndës “Sigurime”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “**Sigurime**”, klasa 13, nxënësit duhet:

- Të analizojnë parimet bazë që veprojnë në fushën e sigurimeve shoqërore e shëndetësore;
- Të përshkruajnë zhvillimin e legjislacionit të sigurimeve në Shqipëri
- Të përshkruajnë bazën ligjore të zhvillimit të biznesit të sigurimeve në Shqipëri;
- Të evidentojnë procedurat e licensimit të shoqërive të sigurimit në Shqipëri.
- Të përshkruajnë rolin e autoriteteve dhe institucioneve që kryejnë veprimtari në fushën e sigurimeve;
- Të theksojnë rëndësinë e mbikëqyrjes së sigurimeve dhe rolin e Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare (AMF), Byrosë së Sigurimit dhe Shoqërive të sigurimit dhe institucioneve të tjera;
- Të përshkruajnë rolin e shoqërive të sigurimit si ndërmjetës financiarë;
- Të renditin hapat e punës për krijimin/themelimin e një biznesi në fushën e sigurimeve;
- Të përshkruajnë hapat e punës për: organizimin, planifikimin, marrëdhëniet me klientët (lënien e një takimi, plotësimin e formularëve, prezantimin, shërbimin etj.), marketingun, raportimin dhe mbajtjen e dokumentacionit;
- Të konceptojnë mënyrën e organizimit dhe të drejtimit të një biznesi në fushën e sigurimeve;
- Të shpjegojnë lloje të ndryshme të strukturave organizative të funksionimit të biznesit të sigurimeve, natyrën, karakteristikat e veprimtarisë së tyre, ndryshimet dhe marrëdhëniet me të tretë.
- Të dallojnë dokumentacionin bazë në përdorim të biznesit të sigurimeve;
- Të hartojnë dokumentacionin e thjeshtë që nevojitet në një biznes të sigurimeve;
- Të përdorin dokumentacionin e nevojshëm në biznesin e sigurimeve;
- Të dokumentojnë të gjitha veprimtaritë e kryera nga biznesi i sigurimeve;
- Të regjistrojnë dokumentacionin në kompjuter;
- Të përshkruajnë rolin e kontratës së sigurimit si rregullator i marrëdhënieve midis palëve;
- Të analizojnë elementët e kontratës së sigurimit;
- Të hartojnë kontrata të thjeshta sigurimi;
- Të listojnë produktet kryesore të marrjes në sigurim;
- Të përshkruajnë karakteristikat e produkteve të sigurimeve, sipas kategorive përkatëse;
- Të ndërtojnë produktë të thjeshta të sigurimeve;
- Të identifikojnë llojet dhe mënyrat e pagesave në shoqëritë e sigurimit;
- Të identifikojnë mundësitë e karrierës në fushën e sigurimeve (agjent sigurimesh, broker, menaxher i vetëpunësuar etj.).

- Të përshkruajnë procese të ndryshme të rekrutimit të personelit dhe motivimit të tyre në shoqëritë e sigurimit;
- Të dallojnë llojet e kontratave të punësimit në shoqëritë e sigurimit;
- Të përshkruajnë rolin e agjentit në sigurime si “zëdhënës” i shoqërisë së sigurimit ose “underërter” nënshkrues të kontratave të sigurimit dhe përgjegjësitë e tij ligjore;
- Të përshkruajnë kërkesat kryesore për licencimin e agjentit në sigurime;
- Të përshkruajnë kuptimin e shërbimit ndaj klientit dhe tiparet e tij, në vartësi të njësisë që vepron në fushën e sigurimeve;
- Të përshkruajnë mënyrat e mbledhjes së informacionit, lidhur me kërkesat dhe nevojat e klientëve (hartim pyetësorësh, intervistime);
- Të theksojnë efektin e teknikave të nevojshme për t’u siguruar shërbim të mirë konsumatorëve në industrinë e sigurimeve;
- Të shpjegojnë mënyrat e komunikimit me klientin në fushën e sigurimeve;
- Të përshkruajnë etikën e sjelljes në marrëdhënien me klientët;
- Të përdorin teknologjinë e informacionit dhe komunikimit në shërbimet në fushën e sigurimeve;
- Të përshkruajnë shërbimet e ofruara për klientët individualë, grup dhe institucione.
- Të përshkruajnë parimet kryesore të etikës profesionale në punë si konfidencialiteti apo besueshmëria etj.;
- Të analizojnë faktorët të cilët ndikojnë mbi tregun e sigurimeve në Shqipëri (siguria, aksesit, fushatat e reklamës, shumëllojshmëria e produkteve, cilësia e shërbimeve dhe produkteve, risia që sjell tregu, etj);
- Të identifikojnë shoqëritë ndërkombëtare të sigurimit që operojnë në rajon, Europë dhe në botë.
- Të përshkruajnë rolin e shoqërive ndërkombëtare të sigurimit në tregun botëror të sigurimeve.
- Të përshkruajnë karakteristikat e rregullimit ligjor, veçoritë dhe perspektiva europiane e sigurimit.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Sigurime”, klasa 13 –160 orë**

|                |                                                                                       |        |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>Tema 1</b>  | Parimet bazë të sigurimeve                                                            | 6 orë  |
| <b>Tema 2</b>  | Legjislacioni i biznesit të sigurimeve                                                | 6 orë  |
| <b>Tema 3</b>  | Autoritetet dhe institucionet e lidhura me sigurimet                                  | 8 orë  |
| <b>Tema 4</b>  | Shoqëritë e sigurimeve, roli i tyre si ndërmjetës financiarë                          | 10 orë |
| <b>Tema 5</b>  | Procedurat e krijimit dhe llojet e strukturave organizative të shoqërive të sigurimit | 14 orë |
| <b>Tema 6</b>  | Produktet dhe llojet e tyre në fushën e sigurimeve                                    | 10 orë |
| <b>Tema 7</b>  | Kontratat e sigurimeve (Policët e sigurimit)                                          | 8 orë  |
| <b>Tema 8</b>  | Mënyrat e pagesave në shoqëritë e sigurimeve                                          | 8 orë  |
| <b>Tema 9</b>  | Punësimi, roli, funksionet dhe përgjegjësitë e agjentëve të sigurimeve                | 16 orë |
| <b>Tema 10</b> | Kuptimi i shërbimit ndaj klientit dhe tiparet e tij                                   | 10 orë |
| <b>Tema 11</b> | Mbledhja e informacionit mbi kërkesat dhe nevojat e klientëve                         | 8 orë  |
| <b>Tema 12</b> | Këshillimi dhe komunikimi me klientët në fushën e sigurimeve                          | 8 orë  |
| <b>Tema 13</b> | Teknologjia dhe inovacioni në sigurime (E-commerce)                                   | 8 orë  |
| <b>Tema 14</b> | Etika profesionale në biznesin e sigurimeve                                           | 10 orë |
| <b>Tema 15</b> | Ndërmjetësimi në sigurim dhe risigurim                                                | 10 orë |
| <b>Tema 16</b> | Faktorët që ndikojnë në tregun e sigurimeve në Shqipëri                               | 8 orë  |

|                |                                                                                      |       |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Tema 17</b> | Shoqëritë ndërkombëtare të sigurimit dhe roli i tyre në tregun botëror të sigurimeve | 6 orë |
| <b>Tema 18</b> | Rregullimi ligjor dhe perspektiva europiane e sigurimit                              | 6 orë |

## 2. Lënda “E drejta dhe legjislacioni” (L-17-228-15). Kl. 12 – 36 orë

### • Synimet e lëndës “E drejta dhe legjislacioni”, kl. 12.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “E drejta dhe legjislacioni”, klasa 12, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë kuptimin e akteve normative, të tilla si ligjet, VKM-të, urdhëresat dhe aktet e tjera ligjore dhe të evidentojnë dallimet ndërmjet tyre, duke argumentuar domosdoshmërinë e mbajtjes parasysh të bazës ligjore në veprimtarinë e ndërmarrjes/njesisë ekonomike, por edhe të tyre si individë.
- Të tregojnë si aplikohet legjislacioni i punësimit, sigurimeve, shpërblimit, mbrojtjes në punë për të punësuarit në njësi të ndryshme ekonomike dhe mekanizimi i aplikimit të këtij legjislacioni.
- Të shpjegojnë, sipas ligjit për shoqëritë tregtare, ç’është personi fizik, personi juridik dhe të evidentojnë dallimet ndërmjet tyre në fushën e të drejtave dhe detyrimeve, të rregulluara me këtë ligj.
- Të evidentojnë dallimet ndërmjet formave të ndryshme juridike të ndërmarrjeve për sa i takon përgjegjësisë së ortakëve ndaj të tretëve, të drejtave të tyre të pronësisë në ndërmarrje, marrëdhëniet me shtetin.
- Të shpjegojnë cila janë elementet bazë të së drejtës kontraktuale.
- Të përshkruajnë të drejtat, detyrimet dhe sanksionet që parashikon ligji për palët në rastin e mosrespektimit të kontratave të punës dhe të shitblerjes.
- Të përshkruajnë mënyrën e zbatimit të normativave bazë ligjore, që kanë si qëllim të sigurojnë funksionimin e rregullt të ekonomisë së tregut, konkurrencën e drejtë ndërmjet ndërmarrjeve dhe mbrojtjen e tyre nga konkurrenca e padrejtë, përfshi mbrojtjen e markave, licensave dhe patentave, si edhe mekanizmat e ndërhyrjes së shtetit në këtë drejtim.
- Të përshkruajnë elementet bazë të legjislacionit të pronësisë.
- Të përshkruajnë mënyrën e zbatimit të normativave ligjore, që garantojnë sigurinë sociale dhe barazinë para ligjit të shtetasve në Shqipëri.
- Të përshkruajnë mënyrën e zbatimit të normativave ligjore mbi mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve.

### • Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “E drejta dhe legjislacioni”, kl. 12 – 36 orë

|                |                                                              |       |
|----------------|--------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Tema 1</b>  | Njohuri të përgjithshme mbi të drejtën dhe legjislacionin    | 3 orë |
| <b>Tema 2</b>  | Legjislacioni i punësimit dhe sigurimeve shoqërore           | 4 orë |
| <b>Tema 3</b>  | Personi juridik dhe fizik                                    | 5 orë |
| <b>Tema 4</b>  | Legjislacioni për ndërmarrjet (Ligji për shoqëritë tregtare) | 5 orë |
| <b>Tema 5</b>  | E drejta kontraktuale. Kontratat e punës                     | 3 orë |
| <b>Tema 6</b>  | E drejta kontraktuale: Kontratat e shitblerjes               | 3 orë |
| <b>Tema 7</b>  | E drejta e konkurrencës dhe mbrojtja e tregut të lirë        | 4 orë |
| <b>Tema 8</b>  | Legjislacioni i pronësisë                                    | 3 orë |
| <b>Tema 9</b>  | Siguria sociale dhe barazia para ligjit                      | 3 orë |
| <b>Tema 10</b> | Legjislacioni për mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve   | 3 orë |

### 3. Lënda “Kontabiliteti i sigurimeve” (L-17-369-19). Kl. 12 – 108 orë

- Synimet e lëndës “Kontabiliteti i sigurimeve”, kl. 12.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Kontabiliteti i sigurimeve”, klasa 12, nxënësit duhet:

- Të dallojnë ligjin për shërbimin e kontabilitetit në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të përshkruajnë teknikat dhe veçoritë e mbajtjes së kontabilitetit dhe klasat e llogarive për ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të përshkruajnë strukturën e bilancit kontabël në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të përshkruajnë kuptimin dhe funksionin e përdorimit të bilancit dhe veçoritë e balancimit të tij.
- Të dallojnë llojet e aktiveve dhe detyrimeve të ndërmarrjeve të sigurimit.
- Të përshkruajnë veçoritë e aktiveve financiare të kompanive të sigurimit (interesa pjesëmarrjeje, provizionet teknike dhe matematike të sigurimeve të veprimtarisë së dëmeve, të jetës etj).
- Të ndërtojnë strukturën bazë të një bilanci të thjeshtë kontabël.
- Të përshkruajnë lidhjen midis kapitalit të vet dhe veprimtarisë ekonomike të biznesit të sigurimeve.
- Të përshkruajnë strukturën e të ardhurave dhe shpenzimeve në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të dallojnë llojet e të ardhurave dhe shpenzimeve në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të dallojnë llojet e kostove në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të përshkruajnë strukturën e klasifikimit të kostove në fikse dhe variabël në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të identifikojnë procedurat e llogaritjes së kostove në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të kryejë llogaritjen e kostove në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të dallojnë pjesët përbërëse të kalkulimit të çmimit të produkteve që ofrohen në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të llogarisin çmimin (primin) e produktit të sigurimeve.
- Të llogarisin marzhin dhe tatimin në produktet e e sigurimeve.
- Të identifikojnë rastet tipike të produkteve të sigurimeve gjatë ushtrimit të veprimtarisë të ndërmarrjeve të sigurimeve
- Të kontabilizojnë veprimet në lidhje me parapagime, arkëtimet nga primet, pagesa, etj..
- Të identifikojnë të drejtat dhe detyrimet e konstatuara të periudhës.
- Të përshkruajnë veçoritë e llogarive të pagueshme, të arkëtueshme, provizionet gjatë veprimtarisë në ndërmarrjet e sigurimeve.
- Të regjistrojnë të drejtat dhe detyrimet e konstatuara gjatë periudhës.
- Të evidentojnë efektet e të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara (prime të pafituara, provizione specifike) të periudhës në pasqyrat financiare të ndërmarrjeve të sigurimeve.
- Të kontabilizojnë veprimet në lidhje me komisionet nga ndërmjetësuesit, bonuset, rabatet, detyrimet e pagesave etj.
- Të kryejnë veprimet e plotësimit të deklarave tatimore në fund të periudhës ushtimore.
- Të kryejnë veprimet e rregullimeve të marrëdhënieve me shtetin.
- Të kryejnë veprimet e mbylljes vjetore në një ndërmarrje sigurimesh.
- Të ndërtojnë bilancin dhe pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në fund të veprimtarisë ushtimore.
- Të kryejnë llogaritjen e treguesve ekonomikë bazë dhe vlerësimin kritik të tyre.
- Të analizojnë mbylljen vjetore si burim informacioni.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Kontabiliteti i sigurimeve”, klasa 12 - 108 orë**

|                |                                                                               |        |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------|
| <b>Tema 1</b>  | Teknika e mbajtjes së kontabilitetit në sigurime                              | 6 orë  |
| <b>Tema 2</b>  | Bilanci kontabël dhe struktura e ndërtimit të tij në ndërmarrjet e sigurimeve | 14 orë |
| <b>Tema 3</b>  | Struktura e të ardhurave dhe shpenzimeve në ndërmarrjet e sigurimeve          | 12 orë |
| <b>Tema 4</b>  | Kostot në ndërmarrjet e sigurimeve dhe llojet e tyre                          | 8 orë  |
| <b>Tema 5</b>  | Llogaritja e kostove në ndërmarrjet e sigurimeve                              | 8 orë  |
| <b>Tema 6</b>  | Llogaritja e çmimit (primit) të produkteve në ndërmarrjet e sigurimeve        | 10 orë |
| <b>Tema 7</b>  | Marzhi dhe tatimi i shërbimeve të sigurimeve                                  | 8 orë  |
| <b>Tema 8</b>  | Kontabilizimi i veprimtarisë së ndërmarrjet e sigurimeve                      | 10 orë |
| <b>Tema 9</b>  | Të drejtat dhe detyrimet e konstatuara të periudhës                           | 10 orë |
| <b>Tema 10</b> | Rregullimi i marrëdhënieve me shtetin                                         | 6 orë  |
| <b>Tema 11</b> | Veprimet e mbylljes dhe ndërtimi i pasqyrave financiare                       | 8 orë  |
| <b>Tema 12</b> | Vlerësimi i mbylljes vjetore                                                  | 8 orë  |

**4. Lënda “Marketingu i shërbimeve të sigurimit” (L-17-370-15). Kl. 13 – 64 orë**

• **Synimet e lëndës “Marketingu i shërbimeve të sigurimit”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “**Marketingu i shërbimeve të sigurimit**”, klasa 13, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë kuptimin e konceptit “Marketing i shërbimeve të sigurimit” dhe historinë e zhvillimit të tij.
- Të listojnë dhe përshkruajnë funksionet e përgjithshme të marketingut.
- Të dallojnë ndikimin e marketingut në zhvillimin ekonomik në përgjithësi.
- Të listojnë dhe të përshkruajnë katër "P"-të e marketingut.
- Të përshkruajnë rolin dhe funksionimin e marketingut në industrinë e sigurimeve.
- Të dallojnë dhe argumentojnë me shembuj ndikimin e marketingut në industrinë e sigurimeve.
- Të vlerësojë teorinë e marketingut, konceptet dhe zbatimin e tyre në industrinë e sigurimeve.
- Të përshkruajnë kuptimin, rëndësinë e tregut të sigurimeve, si dhe llojet e konsumatorëve në këtë treg.
- Të përshkruajnë hapat, metodat dhe instrumentet e procesit të kërkimit dhe studimit të tregut.
- Të identifikojnë përcaktuesit e kërkesës dhe ofertës në treg, si dhe efektet në ekuilibrin e tregut të sigurimeve.
- Të dallojnë karakteristikat dhe mundësitë në pozicionimin e tregut.
- Të dallojnë veçoritë dhe mënyrat e segmentimit të tregut të sigurimeve.
- Të përshkruajnë karakteristikat e segmentimit të tregut sipas kategorive përkatëse të konsumatorëve.
- Të analizojnë segmente të konsumatorëve të sigurimeve dhe mënyrën e përdorimit të informacionit në këtë proces.
- Të dallojnë instrumentet e marketingut që përdoren për studimin e tregut të sigurimeve.
- Të analizojnë informacionin e duhur për të zhvilluar një strategji marketingu për produktet dhe shërbimet e sigurimit.
- Të përgatisin pyetësorë dhe raporte për vlerësimin e tregut.
- Të identifikojnë konkurrentët e në fushën e sigurimeve nëpërmjet procesit të grumbullimit të informacioneve.

- Të vlerësojnë rëndësinë e hulumtimit të tregut dhe përdorimin e tij në zhvillimin e produktit.
- Të identifikojnë nevojat dhe dëshirat e konsumatorëve në tregun e sigurimeve.
- Të përshkruajnë domosdoshmërinë e analizës së nevojave konsumatore.
- Të renditin dhe përshkruajnë teknikat të cilat janë në funksion të analizës së nevojave të konsumatorëve.
- Të hartojnë planifikime të ndryshme mbi nevojat që kanë konsumatorët në lidhje me fushën e profilit të sigurimeve.
- Të përshkruajnë ndërvarësinë dhe ndërveprimin në mes të marketingut dhe funksionet e tjera të lidhura të biznesit në kuadër të industrisë së sigurimeve.
- Të përshkruajnë produktin e sigurimit, zhvillimin e shërbimeve dhe pozicionimin e tyre në treg.
- Të identifikojnë kanalet e shpërndarjes së produkteve të sigurimit dhe shërbimeve.
- Të shqyrtojnë ndikimin që marketingu ka mbi çmimet dhe shpërndarjen e produkteve të sigurimit.
- Të analizojnë mënyrat në të cilat marrëdhëniet me publikun mund të përdoren në mënyrë efektive.
- Të përshkruajnë aktivitetet dhe përfitimet e promovimit të shitjeve dhe sponsorizimit.
- Të përshkruajnë rolin e komunikimit në marketingun e produkteve dhe shërbimeve të sigurimit.
- Të përshkruajnë rëndësinë e mesazhit të marketingut dhe nevojën e tyre në biznes.
- Të identifikojnë mënyrat se si ndërmarrjet e sigurimit komunikojnë mesazhin e tyre të marketingut në treg.
- Të dallojnë mënyrat me të cilat reklama mund të përdoret për të komunikuar mesazhin e marketingut.
- Të përshkruajnë mënyrat në të cilat marrëdhëniet me publikun mund të përdoren në mënyrë efektive.
- Të përshkruajnë rëndësinë e e-marketingut në biznesin e sigurimeve.
- Të analizojnë dobinë e marketingut në biznesin e sigurimeve dhe mënyrën për të arritur objektivat e tij.
- Të argumentojnë me shembuj nevojën për zhvillimin e një plani marketing në të gjitha fazat e tij.
- Të hartojnë plane të thjeshta marketingu në fushën e sigurimeve.
- Të analizojnë përzierje të marketingut, komponentët e tij dhe mënyrën se si ato përdoren në planet dhe strategjitë e marketingut.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Marketing i shërbimeve të sigurimit”, klasa 13 - 64 orë**

|                |                                                                  |       |
|----------------|------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Tema 1</b>  | Kuptimi dhe qëllimi i marketingut në zhvillimin ekonomik.        | 4 orë |
| <b>Tema 2</b>  | Roli i marketingut në industrinë e sigurimeve                    | 6 orë |
| <b>Tema 3</b>  | Tregu i sigurimeve, analiza dhe vlerësimi i tij                  | 8 orë |
| <b>Tema 4</b>  | Segmentimi i tregut                                              | 7 orë |
| <b>Tema 5</b>  | Instrumentet e marketingut për studimin e tregut të sigurimeve.  | 8 orë |
| <b>Tema 6</b>  | Sjellja konsumatore                                              | 8 orë |
| <b>Tema 7</b>  | Hulumtimi i tregut dhe përdorimi i informacionit                 | 8 orë |
| <b>Tema 8</b>  | Marketingu i biznesit të sigurimeve dhe ndërveprimi i elementëve | 8 orë |
| <b>Tema 9</b>  | Komunikimi i marketingut                                         | 4 orë |
| <b>Tema 10</b> | Menaxhimi i marketingut                                          | 5 orë |

## 5. Lënda “Sjellje sipërmarrëse” (L-17-248-15). Kl. 13 – 64 orë

### • Synimet e lëndës “Sjellje sipërmarrëse”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Sjellje sipërmarrëse”, klasa 13, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë se si, individët e destinuar për të qenë sipërmarrës, e perceptojnë botën që i rrethon, veçanërisht në lidhje me rreziqet, përfitimet e mundëshme, faktorët e ndryshëm të njohur ose jo ndikues në veprimtari, kohën etj., dhe ku dallohet sipërmarrësi nga kapitalisti.
- Të argumentojnë rolin që luajnë qëllimet dhe normat sociale, të perceptuara nga individit në veprimtarinë sipërmarrëse, si edhe ndjesia e tij mbi vetë efikasitetin.
- Të argumentojnë se si, tek një sipërmarrës i lindur, motivimi për të ushtruar një veprimtari kthehet në qëllim dhe të tregojnë rolin kompleks që luajnë motivimet në qëllimet dhe sjelljet sipërmarrëse e anasjelltas.
- Të analizojnë rolin e emocioneve të sipërmarrësit në procesin e vendimmarrjes si “karburanti” i tij.
- Të argumentojnë ndikimin e proceseve emocionale në krejt punën e sipërmarrësit si individ dhe si pjesë e një skuadre.
- Të shpjegojnë se si sipërmarrësit ndërveprojnë me të tjerët dhe si i shohin, këta të fundit, sipërmarrësit.
- Të shpjegojnë se çfarë është vetë efikasiteti dhe si ndikon në sjelljen sipërmarrëse.
- Të shpjegojnë se ku ndryshojnë perceptimet e sipërmarrësve mbi efikasitetin, kontrollin dhe rrezikun, nga ato të individëve të tjerë.
- Të shpjegojnë mënyrën se si orientojnë sipërmarrësit për të marrë vendimet e tyre.
- Të tregojnë se si mendojnë sipërmarrësit, në lidhje me identifikimin e mundësive në një veprimtari dhe suksesin në të, si edhe ku ndryshojnë ata nga kapitalistët apo individët e tjerë për mënyrën se si e bëjnë këtë identifikim.
- Të argumentojnë se si mendimet, qëllimet, motivimet, njohuritë, inteligjenca e sipërmarrësit kanë si synim bazë krijimin e vlerave ekonomike dhe si, studimi i sjelljes sipërmarrëse, i shërben gjetjes së mënyrave për të rritur vlerat ekonomike të krijuara, qoftë në të mirë të ekonomisë të vendit, apo dhe të individëve.

### • Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Sjellje sipërmarrëse”, kl. 13 – 64 orë

|                |                                                                                |       |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Tema 1</b>  | Perceptimet e sipërmarrësve                                                    | 6 orë |
| <b>Tema 2</b>  | Qëllimet sipërmarrëse                                                          | 6 orë |
| <b>Tema 3</b>  | Motivimet: Të menduarit sipërmarrës                                            | 6 orë |
| <b>Tema 4</b>  | Roli i emocioneve në vendimmarrjen sipërmarrëse                                | 5 orë |
| <b>Tema 5</b>  | Proceset emocionale dhe ndikimi i tyre në veprimtarinë sipërmarrëse në skuadër | 7 orë |
| <b>Tema 6</b>  | Ndërlidhja ndërmjet sipërmarrësit dhe mjedisit                                 | 6 orë |
| <b>Tema 7</b>  | Efikasiteti si kushtëzues i vendimeve sipërmarrëse                             | 6 orë |
| <b>Tema 8</b>  | Perceptimet e sipërmarrësve mbi efikasitetin, kontrollin dhe rrezikun          | 7 orë |
| <b>Tema 9</b>  | Vendimmarrja sipërmarrëse                                                      | 6 orë |
| <b>Tema 10</b> | Identifikimi i mundësive dhe vigjilenca sipërmarrëse                           | 6 orë |
| <b>Tema 11</b> | Karakteri dhe synimi i sjelljes sipërmarrëse                                   | 5 orë |

## 6. Lënda “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm” (L-05-198-12). Kl.13 – 32 orë

- Synimet e lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të përshkruajnë kuptimin për “mjedisin” dhe “mbrojtjen e mjedisit”.
- Të përshkruajnë kuptimin për “zhvillimin e qëndrueshëm”
- Të tregojnë se si ndikon veprimtaria e njeriut në mjedisin rrethues.
- Të përshkruajnë burimet kryesore të mjedisit jetësor.
- Të analizojnë marrëdhëniet midis zhvillimeve demografike dhe mjedisit jetësor.
- Të tregojë dhe japin shembuj të ndikimit të mbetjeve në mjedisin jetësor
- Të përshkruajnë mekanizmat e monitorimit të burimeve mjedisore.
- Të përshkruajnë kuadrin ligjor dhe institucional ndërkombëtar, kombëtar dhe vendor në lidhje me mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm
- Të përshkruajnë sistemet e menaxhimit të mjedisit.
- Të hulumtojnë dhe analizojnë problemet mjedisore në mjedisin vendor.
- Të planifikojnë dhe realizojnë veprimtari praktike për mbrojtjen e mjedisit vendor.

- Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13 - 32 orë

|                |                                                                                                           |       |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>Tema 1</b>  | Njohuri të përgjithshme për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm                                         | 2 orë |
| <b>Tema 2</b>  | Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor                                                       | 3 orë |
| <b>Tema 3</b>  | Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis.                                                              | 3 orë |
| <b>Tema 4</b>  | Zhvillimet demografike dhe mjedisi                                                                        | 3 orë |
| <b>Tema 5</b>  | Shoqëria e konsumit dhe mbetjet                                                                           | 4 orë |
| <b>Tema 6</b>  | Monitorimi i burimeve mjedisore                                                                           | 3 orë |
| <b>Tema 7</b>  | Kuadri ligjor dhe institucional për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm.                                | 2 orë |
| <b>Tema 8</b>  | Sistemet e menaxhimit të mjedisit                                                                         | 3 orë |
| <b>Tema 9</b>  | <u>Veprimtari praktike</u> për analizën e problemeve dhe planifikimin e nismave mjedisore në nivel lokal. | 3 orë |
| <b>Tema 10</b> | <u>Veprimtari praktike</u> për mbrojtjen e mjedisit lokal                                                 | 6 orë |

## IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

### 1. Moduli “Komunikimi në shoqërinë e sigurimeve”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |
|------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Titulli dhe Kodi</b>                                          | <b>KOMUNIKIMI NË SHOQËRINË E SIGURIMEVE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>M-17-1158-19</b> |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për hartimin dhe përcjelljen e informacionit të duhur për të realizuar një komunikim efektiv në shoqëritë e sigurimeve.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <b>RM 1 Nxënësi përdor teknikat e ndryshme të komunikimit me klientin dhe furnitorët e shërbimeve të sigurimeve.</b><br><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br>Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none"><li>– të përdorë teknikat e komunikimit verbal dhe jo verbal;</li><li>– të përdorë drejt tonalitetin e zërit, mënyrën e të folurit, artikullimin e drejtë për një komunikim efektiv;</li><li>– të përdorë dhe interpretojë gjuhën e trupit për transmetimin e mesazheve;</li><li>– të ndërtojë fjali duke eliminuar gabimet retorike, stresin dhe tensionet.</li><li>– të kryejë biseda sqaruese dhe argumentuese;</li><li>– të zbatojë rregullat e komunikimit me telefon në ndërmarrjet e sigurimeve;</li><li>– të përdorë retorikën në telefon sipas rregullave të parashikuara në shoqëritë e sigurimeve;</li><li>– të zbatojë rregullat e përdorimit dhe funksionimit të faksit në ndërmarrjet e sigurimeve;</li><li>– të zbatojë rregullat e e-komunikimit përmes mesazheve të platformave të biznesit të tilla si: e-mail, faqet e internetit të furnitorëve të shërbimeve, mediat sociale, si dhe forma të tjera elektronike me shkrim shoqëritë e sigurimeve;</li><li>– të kryejë hapjen, pranimin, ruajtjen e postës elektronike dhe dokumentave bashkëngjitur</li></ul> |                     |

- 
- të përgatisë mesazhe, konfirmime dhe njoftime për
  - publikime në faqen e ëeb-site të shoqërisë së sigurimit.
  - të përdorë metodat moderne të komunikimit me internet audio dhe vizuale, telekonferencë etj

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Pyetje përgjigje me gojë
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 2 Nxënësi mban korrespondencën zyrtare në shoqëritë e sigurimeve.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të dokumentojë korrespondencës zyrtare në biznes, sipas kategorive përkatëse;
- të kryejë pranimin dhe klasifikimin e postës në mbërritje sipas kategorive përkatëse;
- të përdorë teknikat e të shkruarit si: shkrimi përshkrues, tregues, argumentues në formën e përshtatshme për komunikimin zyrtar;
- të zbatojë në mënyrë efektive rregullat e përdorimit të elementëve gjuhësore dhe të stilistikës si drejtshkrimi, pikësimi, paragrafëve dhe madhësitë e gërmave në letrat zyrtare.
- të hartojë dokumente të shkruara në kompjuter për komunikimin e brendshëm, si: njoftime për mbledhje, raporte, procesverbale të takimeve, të dhëna për personelin, statistika, lista me të dhëna dhe grafikë në formatet përkatëse sipas kërkesave në situata të ndryshme;
- të hartojë dokumente të shkruara në kompjuter për komunikimin e jashtëm, si: kërkesë informacioni, letër falenderimi, memo, botime, ftesa, përgjigje, ankesa, njoftime, oferta, fatura etj, në formatet përkatëse sipas kërkesave në situata të ndryshme;
- të hartojë në formë të strukturuar letra zyrtare sipas formateve që u drejtohen bizneseve ose organizatave të ndryshme.
- të dërgojë postën dhe dokumentet bashkëngjitur sipas rregullit.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Pyetje – përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 3 Nxënësi prezanton produktin e sigurimit**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të pasqyrojë produktin e sigurimit të përgatitur në
- faqen e internetit;

- të pasqyrojë në buletin e operatorëve të fushës së sigurimeve produktin e sigurimit të përgatitur
- të prezantojë produktin e përgatitur të sigurimit përmes telefonit, e-mail, mediave sociale etj
- të shpërndajë produktin e sigurimeve partnerëve e bashkëpunorëve në fushën e sigurimeve

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM4 Nxënësi kryen biseda të suksesshme shitjeje në shoqëritë e sigurimeve.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të ndërtojë bisedat e shitjes duke u bazuar në parimet e filozofisë së shitjes;
- të komunikojë si partner dhe jo si kundërshtar me klientin;
- të drejtojë pozitivisht atmosferën e bisedës me klientin;
- të zbatojë teknikën e të pyeturit për të mësuar nevojat e klientëve;
- të dëgjojë klientin në lidhje me nevojat;
- të prezantojë produktet e sigurimit duke përmendur dobinë dhe avantazhet, duke ju drejtuar rrafshit të ndjenjave dhe shqisave;
- të prezantojë ofertën me formulime pozitive, bindëse;
- të trajtojë sipas rregullave kundërshtimet dhe negociimet e çmimit nga klienti;
- të zbatojë teknikën e paraqitjes dhe të negociimit të çmimit tek klienti;
- të ndikojë në vendimet e blerjes së klientit pa krijuar presion;
- të kuptojë sinjalet e blerjes nga klienti;
- të përfundojë me sukses shitjen e produktit turistik.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Pyetje – përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

**Udhëzime për zbatimin e modulit**

Ky modul duhet të trajtohet në kabinetin e Firmave Ushtrimore të pajisur me internet dhe mjetet përkatëse për kryerjen e kësaj veprimtarie si dhe mjedise reale të punës në biznes.

- Rekomandohen dhe vizita në biznese që ofrojnë shërbime të produkteve të sigurimeve.

-Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave të komunikimit, prezantimit, dhënies së informacionit dhe përdorimit të mjeteve dhe teknikave përkatëse.

-Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune,

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | <p>fillimisht në mënyrë të mbikëqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë që kryejnë.</p> <p>-Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e detyrave të dhëna.</p> <p>Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuara për çdo rezultat të të mësuarit.</p>                         |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b> | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kabineti i Firmës Ushtrimore në shkollë.</li> <li>- Kompjuter, fotokopje, shërbim interneti dhe programe kompjuterike për të përgatitur dokumentet e nevojshme.</li> <li>- Manuale, udhëzues dhe materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.</li> <li>- Bashkëpunim me shoqëri të sigurimeve.</li> </ul> |

## 2. Moduli “Kujdesi ndaj klientit në shoqërinë e sigurimeve”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes

**Profili:** Sigurime

**Niveli:** IV i KSHK

**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe Kodi                                                 | KUJDESI NDAJ KLIENTIT NË SHOQËRINË E SIGURIMEVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | M-17-1159-19 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për të realizuar një kujdes efektiv për të siguruarit në shoqërinë e sigurimeve                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor Ekonomi-Biznes.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen procedurat e pritjes së klientit në shoqërinë/agjencinë e sigurimeve.</b></p> <p><b>Kriteret e vlerësimit:</b></p> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të mirëpresë klientin në mjediset e agjencisë së sigurimeve;</li><li>– të identifikojë informacionin mbi mbi arsyen e mbërritjes së klientit;</li><li>– të kryejë shoqërimin e klientit në sektorin përkatës;</li><li>– të kryejë prezantimin e klientit dhe dhënia e informacionit mbi arsyet e ardhjes së tij në shoqëri;</li><li>– të prezantohet sipas rregullit me klientin në agjencinë/shoqërinë e sigurimit;</li><li>– të komunikojë informacionin e përgjithshëm mbi produktin e sigurimit;</li><li>– të përshkruajë karakteristikat e përgjithshme të produktit të sigurimeve;</li><li>– të japë informacion dhe këshilla klientit mbi procedurat e rastit në fjalë.</li><li>– të kryejë koordinimin me sektorët e tjerë të shoqërisë së sigurimeve të procedurës, sipas marrëveshjes me agjencinë apo kërkesave të çastit nga ana e klientit.</li><li>– të këshillojë klientin për procedura të tjera.</li><li>– të kryejë përcjelljen e klientit nga agjencia e sigurimit.</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Pyetje përgjigje me gojë.</li></ul> |              |

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 2 Nxënësi pranon kërkesat dhe zgjidh ankesat e klientit në shoqërinë e sigurimit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të pranojë sipas rregullit kërkesa nga klienti;
- të diskutojë sipas rregullit me klientin për kërkesat e tij;
- të krijojë klimë pozitive në bisedë me klientin;
- të përdorë gjuhën e trupit gjatë komunikimit me klientin;
- të përdorë drejt pyetjet në komunikim me klientin;
- të dëgjojë me vëmendje klientin.
- të zgjidhë kërkesat dhe të plotësojë dëshirat e klientit;
- të formulojë saktë dhe kuptueshëm ofertat;
- të shprehë qartë dobitë dhe avantazhet e ofertave për klientin;
- të bindë klientin për avantazhet e ofertave;
- të pranojë sipas rregullit ankesa nga klienti;
- të dëgjojë me vëmendje klientin gjatë paraqitjes së ankesave.
- të zbatojë rregullat e sjelljes dhe përkujdesjes me klientin në rast ankesash;
- të përkujdeset për klientin e inatosur sipas rregullit;
- të kryejë verifikimin e dokumentacionit dhe situatës sipas rregullit në rast ankesash;
- të zgjidhë ankesat e klientit në favor të klientit;
- të komunikojë përgjigjen dhe zgjidhjen e ankesës klientit, duke u bazuar në legjislacionin dhe rregullat e institucionit përkatës.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi kryen dokumentimin e të dhënave personale të klientit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të krijojë dosje personale për çdo klient, grup klientësh, shoqëri, institucion, apo organizatë etj;
- të realizojë me korrektësi mbajtjen në kontakt të klientit për çdo ndryshim dhe dokumentimin saktë të tyre;
- të këshillojë me kujdes klientët në rastet kur nevojitet informacion apo dokumenta të tjerë shtesë;
- të dokumentojë me korrektësi trajtimin e ankesave të klientëve dhe zgjidhjen e tyre;
- të kryejë kontrole të herë pas herëshme mbi shumat e policave apo siguracioneve, nëse janë derdhur/ anuluar në llogaritë përkatëse dhe dokumentimin e tyre.
- të kryejë koordinimin/ ndërveprimin e punës me sektorët

/agjentët e tjerë.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Pyetje përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi kryen veprime të kujdesit klientëve me aftësi ndryshe dhe nevoja të veçanta.**

**Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të identifikojë klientët me aftësi të kufizuara dhe nevoja të veçanta si: nevoja për karrige me rrota, aftësi të kufizuara shqisore, probleme me lëvizshmërinë, njerëzit me fëmijët e vegjël etj;
- të pranojë dokumentacionin e nevojshëm për të vërtetuar paaftësinë dhe që janë të lëshuara nga institucionet përkatëse;
- të kryejë verifikimet përkatëse me bazën ligjore të nevojshme të rasteve të paraqitura;
- të përgatitë një listë të produkteve dhe nevojave specifike të sigurimit të parashikuara për klientët me aftësi të kufizuara dhe nevoja të veçanta.
- të prezantojë produkte sigurimi klientëve me aftësi të kufizuara dhe nevoja të veçanta.
- të pranojë vërejtjet dhe sugjerimet nga klientët për përmirësime të produktet e sigurimeve, duke iu përgjigjur pozitivisht dhe me ndjeshmëri kërkesave të tyre;
- të orientojë klientët për vizita të mundshme në specialistë, vlerësues ose mjekët përkatës;
- të orientojë klientët për përfitimin e lehtësirave të mundshme për mbulimin e paaftësisë, duke pasqyruar sugjerimet e klientëve;
- të ofrojë produktet e sigurimeve klientëve me aftësi të kufizuara dhe nevoja të veçanta.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit**

- Ky modul duhet të trajtohet në kabinetin e informatikës të pajisur me internet dhe mjetet përkatëse për kryerjen e kësaj veprimtarie si dhe mjedise reale të punës në biznes.
- Rekomandohen dhe vizita në biznese që ofrojnë shërbime të produkteve të sigurimeve.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave të komunikimit, prezantimit, dhënies së informacionit dhe përdorimit të mjeteve dhe teknikave përkatëse.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune, fillimisht në mënyrë të mbikëqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | <p>veprimtaritë që kryejnë.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e detyrave të dhëna.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.</li> </ul>                                                                                                 |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b> | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Kabineti i informatikës në shkollë.</li> <li>– Kompjuter, fotokopje, shërbim interneti dhe programe kompjuterike për të përgatitur dokumentet e nevojshme.</li> <li>– Manuale, udhëzues dhe materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.</li> <li>– Bashkëpunim me agjenci ose shoqëri sigurimesh.</li> </ul> |

### 3. Moduli “Llogaritje të çmimit të primeve në sigurime”

Drejtimi: Ekonomi-Biznes

Profili: Sigurime

Niveli: IV i KSHK

Klasa: 12

#### PËRSHKRUESI I MODULIT

| Titulli dhe Kodi                                                 | LLOGARITJE TË ÇMIMIT TË PRIMEVE NË SIGURIME                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | M-17-1160-15 |
|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që aftëson nxënësit në llogaritjen e çmimit të primeve dhe në fazat e llogaritjes së tij në shoqëritë e sigurimeve.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 72 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen veprimet paraprake të llogaritjes së primit në sigurime.</b></p> <p><b>Kriteret e vlerësimit:</b></p> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të marrë dhe paraqesë informacione mbi llojet e primeve, që ofrojnë sigurimet;</li><li>– të dokumentojë llojet e primeve për dëmet sipas kategorive. si: primi i pastër, primi neto, primi bruto, primi kontraktual dhe primi i faturuar;</li><li>– të përcaktojë elementët përbërës të primit sipas formulës (primi i pastër + shtesat për risqe, + shpenzime administrative +/- përfitime, +/- për karakteristika të klientit - bonus për mungesë dëmi + malus për dëme të shpeshta;</li><li>– të pranojë primin e pastër, të llogaritur me ndihmën e ligjit nga aktuarët, si pika e nisjes në teknikat e llogaritjes së primit;</li><li>– të verifikojë barazimin e primit të pastër me shumën e dëmeve që pëson si rregull komuniteti i të siguruarve;</li><li>– të prezantojë informacionin e përpunuar mbi primin e pastër në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Vëzhgim me listë kontrolli.</li><li>- Pyetje përgjigje me gojë.</li></ul> |              |

## **RM 2 Nxënësi llogarit primin neto në sigurime.**

### ***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë elementët e primit neto;
- të llogarisë shtesat për risqe të paparashikueshme për shkak të devijimit të shifrave nga prirjet;
- të llogarisë shtesat për të mbuluar risqet që shkakton mungesa e saktësisë në llogaritje;
- të llogarisë shtesat për të mbuluar risqet që shkakton mungesa e saktësisë në vlerësime;
- të verifikojë saktësinë e llogaritjes së primit neto në mënyrë që të mbulojë detyrimisht dëmet e një komuniteti të sigurvearish;
- të prezantojë primin neto në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

### ***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje përgjigje me gojë dhe me shkrim.

## **RM 3 Nxënësi llogarit primin bruto në sigurime.**

### ***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë elementët e primit bruto;
- të llogarisë shpenzimet e karakterit administrativ;
- të llogarisë normat e fitimit në sigurime, sipas fitimit të kapitalit të investuar në sigurime;
- të llogarisë interesat e tregut, që akumulohen nga momenti i arkëtimit të primeve;
- të verifikojë saktësinë e llogaritjes së primit bruto në mënyrë që të mbulojë detyrimisht dëmet e një komuniteti të sigurvearish;
- të prezantojë primin bruto në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

### ***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje përgjigje me gojë dhe me shkrim.

## **RM 4 Nxënësi llogarit primin kontraktual në sigurime.**

### ***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë elementët e primit kontraktual, sipas formulës së llogaritjes (prim bruto +/- karakteristikat specifike të klientit);
- të përcaktojë elementët specifikë të klientëve, sipas mënyrës dhe kohës së pagesës, besueshmërisë së klientit, përfitimit të zbritjeve të mundshme, etj;
- të llogarisë korrigjimet në primin bruto, ose në rritje ose në ulje me elementë shtese favorizues apo jo, që diktohen

nga karakteristikat e klienteve;

- të verifikojë saktësinë e llogaritjes së primit kontraktual në mënyrë që të mbulojë detyrimisht dëmet e një komuniteti të siguarish;
- të prezantojë primin kontraktual në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje përgjigje me gojë dhe me shkrim.

**RM 5 Nxënësi llogarit primin e faturuar në sigurime.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë elementët e primit që i faturohet dhe që paguan me të vërtetë klienti, sipas formulës së llogaritjes (Primi i faturuar = primin kontraktual – bonus + malus);
- të përcaktojë elementët bonus të klientëve që kompenson siguresit, sipas mënyrës dhe klientëve të “rregullt” që nuk pësojnë dëme, etj;
- të përcaktojë elementët manus të klientëve sipas mënyrës që penalizon ata që pësojnë dhe që kanë ngjarje;
- të verifikojë saktësinë e llogaritjes së primit të faturuar në mënyrë që të mbulojë detyrimisht dëmet e një komuniteti të siguarish;
- të prezantojë primin e faturuar në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Pyetje përgjigje me gojë dhe me shkrim.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit**

Ky modul duhet të trajtohet në klasë.

- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete për llogaritjen e primeve dhe të çmimeve të tij në fazat e ndërmjetme dhe përfundimtare.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për llogaritje si dhe situata të llojeve të ndryshme, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur.
- Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë që kryejnë.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e detyrave të dhëna.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:

---

---

**për realizimin e  
modulit**

- Kabineti i informatikës në shkollë.
  - Kompjuter, fotokopje, shërbim interneti dhe programe kompjuterike për të përgatitur dokumentet e nevojshme.
  - Manuale, udhëzues dhe materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
  - Bashkëpunim me agjenci ose shoqëri sigurimesh.
-

#### 4. Moduli “Veprime të trajtimit të dëmeve

Drejtimi:Ekonomi-Biznes

Profili: Sigurime

Niveli: IV i KSHK

Klasa: 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe Kodi                                                | VEPRIME TË TRAJTIMIT TË DËMEVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | M-17-1592-19 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                        | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për të kryer veprime mbi procedurat për trajtimin e dëmeve që mbulohen nga kontrata e sigurimit të detyrueshëm në sektorin e transportit në shoqërinë/agjencinë e sigurimeve.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                    | 72 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                          | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor Ekonomi-Biznes.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit(RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <b>RM 1 Nxënësi kryen procedurat e hapjes së dosjes së dëmit dhe pranimit të kërkesës për dëmshpërblim në shoqërinë /agjencinë e sigurimeve.</b><br><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br>Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none"><li>– të pranojë kërkesën për dëmshpërblim nga pala e dëmtuar sipas formularit standard të publikuar në faqen zyrtare të internetit të shoqërisë/agjencisë së sigurimeve;</li><li>– të hapë dosje të veçantë të dëmit për çdo person, mjet transporti apo pronë të dëmtuar në një aksident;</li><li>– të regjistrojë elementët e identifikimit të dosjes (numri i dosjes, kodi i degës ku hapet dosja, data dhe vendi i aksidentit);</li><li>– të regjistrojë elementët e identifikimit të palës së dëmtuar (emër, mbiemër, adresa, nr tel/ të dhëna për mjetin e dëmtuar/ të dhëna identifikuese të pronës së dëmtuar, të dhëna për policën e sigurimit;</li><li>– të regjistrojë elementët e identifikimit të shkaktarit të dëmit (emër, mbiemër, adresa, nr. tel, elementët e policës së sigurimit, përfshirë dhe një kopje e saj).</li><li>– të pajisë palën e dëmtuar me numrin e regjistrimit të kërkesës për dëmshpërblim;</li><li>– të pajisë palën e dëmtuar me një formular që përmban udhëzime, instruksione dhe listën e dokumenteve të nevojshme për plotësimin e dosjes së dëmit si dhe çdo informacion tjetër që ka lidhje me trajtimin e dosjes së dëmit.</li></ul> |              |

- të protokollojë dhe regjistrojë menjëherë në regjistrin elektronik të dëmeve;
- të trajtojë çdo kërkesë për dëmshpërblim që rrjedh nga kontrata e sigurimit të detyrueshëm, sipas kategorive përkatëse.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Pyetje përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 2 Nxënësi kryen dokumentimin e dosjes së dëmit për dëme shëndetësore, materiale dhe jo pasurore në shoqërinë /agjencinë e sigurimit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të pranojë dhe dokumentojë njoftimin/kërkesën e palës së dëmtuar për dëmshpërblim, e regjistruar pranë shoqërisë së sigurimit;
- të kryejë konfirmimin e mbulimit në sigurim nga shoqëria e sigurimit, të mjetit shkaktar të dëmit.
- të pranojë dhe dokumentojë Formulari i Vërtetimit miqësor të ngjarjes të plotësuar dhe firmosur nga pjesëmarrësit në aksident, sipas formatit të miratuar nga Autoriteti;
- të pranojë dhe dokumentojë proces verbalin e konstatimit të shkeljes nga Policia Rrugore për ngjarjen, lëshuar në përputhje me dispozitat e Kodit Rrugor;
- të pranojë dhe dokumentojë Vendimin e Prokurorisë dhe të Gjykatës për ngjarjen, kur në aksident rezultojnë vdekje dhe/ose plagosje të rënda;
- të pranojë dhe dokumentojë dokumentet specifike si: certifikata familjare dhe letër njoftimi/ID, vërtetimi i të ardhurave neto personale për tre vitet e fundit, sipas formatit zyrtar, e nënshkruar dhe e vulosur nga organet kompetente, dokumenti i pronësisë së mjetit ose objektit të dëmtuar, Akt ekspertimi i dëmit, foto të mjetit shkaktar të dëmit dhe të mjetit ose objektit të dëmtuar;
- të pranojë dhe dokumentojë dokumentet shtesë për dëme shëndetësore me pasojë vdekje si: skeda e vdekjes, certifikata e vdekjes, Vendimi i Gjykatës për përcaktimin e trashëgimtarëve të të ndjerit;
- të pranojë dhe dokumentojë dokumentet shtesë për dëme shëndetësore me paaftësi të përhershme si: raporti i paaftësisë së përhershme për punë, radiografi/ skaner/ rezonancë manjetike/epikrizë/anamezë, fletështrimi dhe fletëdalja nga spitali etj;
- të pranojë dhe dokumentojë dokumentet shtesë për dëme shëndetësore me paaftësi të përkohshme si: raporti i paaftësisë së përkohshme sipas Modelarit Tip të lëshuar nga organi kompetent;

- të kryejë pranimin e dokumenteve të tjera të dosjes së dëmit, si: Akt Vlerësimi i dëmit i kryer nga vlerësuesi i dëmeve i licencuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, relacion përmbledhës, deklarata e pranimin të dëmshpërblimit etj.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi kryen veprime të dëmshpërblimit/kompensimit të dëmit në mjete motorrike dhe pasuri.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të shqyrtojë bazën ligjore që mbështet politikat e dëmshpërblimit apo kompensimit në rastet e dëmit motorrik e pasuror.
- të pranojë parashtrimin e kërkesës për kompensim dëmi, nga i dëmtuari ose përfaqësuesi tij ligjor, me shkrim dore ose me anë të formularit standart;
- të hapë dosjen e kompensimit të rastit të dëmit;
- të kontrollojë, pranojë dokumentet përkatëse dhe t'i vendosë ato në dosjen e hapur për rastin e dëmit;
- të konfirmojë tek i dëmtuari vlerën e dëmit vlerësuar nga specialistë të dëmit të licencuar nga AMF dhe nga juristë, bazuar në kushtet e kontratës mbi të drejtat dhe detyrimet e kompanisë së sigurimit dhe të të siguruarit;
- të konfirmojë vlerën e pjesës së zbritëshme për t'u paguar nga i siguruari;
- të konfirmojë vlerën e pjesëmarrjes për t'u paguar nga i siguruari;
- të përgatitë urdhërin e pagesës së dëmit, sipas të dhënave përkatëse;
- të miratojë brenda afatit të caktuar dhe të dërgojë për ekzekutim urdhërin e pagesës së dëmit në sektorin përkatës;
- të kryejë veprimet e mbylljes së rastit të dëmit në mjete motorrike dhe pasurore;

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 4 Nxënësi kryen veprime të dëmshpërblimit/kompensimit për trajtimin spitalor të të siguruarit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të shqyrtojë bazën ligjore për dëmshpërblimet shëndetësore;
- të marrë njoftimin nga i siguruari shëndetit për datën e planifikuar të shtrimit në spital (dy javë përpara datës, por jo më vonë se 48 orë) dhe për rastet emergjente (jo

- më vonë se 24 orë pas shtrimit në spital);
- të hapë dosjen e kompensimit për trajtimin spitalor të të sigurvearit;
- të kontrollojë, pranojë dokumentet përkatëse dhe t'i vendosë ato në dosjen e hapur për trajtimin spitalor të të sigurvearit;
- të përmbledhë dhe pasqyrojë shpenzimet e bëra gjatë trajtimit spitalor të të sigurvearit;
- të përgatitë urdhërin e pagesës së trajtimit spitalor të të sigurvearit;
- të miratojë brenda afatit të caktuar dhe të dërgojë për ekzekutim urdhërin e pagesës së dëmit në sektorin përkatës;
- të kryejë veprimet e mbylljes së rastit të trajtimit spitalor të të sigurvearit.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 5 Nxënësi kryen veprime dëmshpërblimi/kompensimi të dëmit me pasojë vdekje.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të shqyrtojë bazën ligjore mbi dëmshpërblimet/kompensimet të dëmit me pasojë vdekje.
- plotësojë formularin/kërkesën për rimbursimin e shpenzimeve të dëmit në persona me pasojë vdekje;
- të kryejë hapjen e dosjes së kompensimit të rastit të dëmit me pasojë vdekje;
- të kryejë kontrollin, pranimin e dokumenteve dhe vendosjen e tyre në dosje, si:
- vërtetimin origjinal të vdekjes të lëshuar nga institucioni shëndetësor;
- certifikatat origjinale të vdekjes, të martesës, familjare;
- certifikatën origjinale për të gjithë parashtruesit/të dëmtuarit;
- të ardhurat e të ndjerit;
- dokumentet e mjekimit nëse personi ka qenë në mjekim;
- faturat e tjera mbi shpenzimet aktuale para vdekjes dhe shpenzimet e varrimit;
- dokumentet të tjera që mund të konsiderohen të nevojshme për dëmshpërblim;
- të dërgojë dosjen mjekut të siguruesit për kryerjen e vlerësimit të shkallës së dëmit sipas dokumentacionin përkatës dhe ekzaminimeve të tjera mjekësore të nevojshme;
- të identifikojë shkallën e dëmit, bazuar në vlerësimin me shkrim të dëmit nga mjeku i siguruesit;
- të përgatitë urdhërin e pagesës së dëmit, sipas të

dhënave përkatëse dhe policave nga sigurimi i detyrueshëm nga autopërgjegjësia;

- të miratojë brenda afatit të caktuar dhe të dërgojë për ekzekutim urdhërin e pagesës së dëmit në sektorin përkatës;
- të kryejë veprimet e mbylljes së rastit të dëmit me pasojë vdekjen;

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore.
- Moduli përbëhet nga shumë RM dhe trajtimi i tij duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit shkollor. Ai duhet të zhvillohet paralelisht me module të tjerë.
- Për realizimin e modulit dhe RM-ve të tij nxënësit punojnë me grupe dhe qarkullojnë sipas një plani rotacioni të hartuar nga mësuesi.
- Ashtu si dhe në ndërmarrje të njëjta veprime përsëriten disa herë, dhe secili prej tyre performohet nga grupe të ndryshme nxënësish.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet e dokumenteve dhe formularëve të marrë nga praktika e shoqërive të sigurimit.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e veprimeve të dëmshpërblimit apo kompensimit të dëmëve të ndryshme.
- Për realizimin e modulit janë të domosdoshme njohuritë e marra në lëndën “Sigurime” Kl. 12-të.
- Për vetë natyrën e modulit është e domosdoshme që t’i kushtohet rëndësi e veçantë respektimit të normativave ligjore në fuqi në fushën e punës, sigurimeve, shpërblimeve etj.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e RM-ve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:
- Kabineti i informatikës në shkollë.
  - Kompjuter, fotokopje, shërbim interneti dhe programe kompjuterike për të përgatitur dokumentet e nevojshme.
  - Manuale, udhëzues dhe materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
  - Bashkëpunim me agjenci ose shoqëri sigurimesh.
-

## 5. Moduli “Hartimi i ofertave të produkteve për shitje në sigurime”

**Drejtimi:** Ekonomi-biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

### PËRSHKRUESI I MODULIT

| Titulli dhe Kodi                                                 | HARTIMI I OFERTAVE TË PRODUKTEVE PËR SHITJE NË SIGURIME                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | M-17-1162-15 |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për të kryer veprime të dokumentimit të produkteve ekzistuese, studimit të tregut dhe hartimit të produkteve të reja në sigurime.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 72 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen veprime paraprake të dokumentimit të ofertave ekzistuese në sigurime.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të shqyrtojë dokumentacionit mbi ofertat ekzistuese në shoqërinë e sigurimeve;</li> <li>– të hartojë saktë dokumentacionin e ri mbështetës;</li> <li>– të plotësojë të dhënat përkatëse për një ofertë të zakonshme.</li> <li>– të hartojë me kujdes specifikimet përkatëse.</li> <li>– të kryejë rishikimin dhe kontrollin e dokumentit të hartuar për verifikimin e gabimeve të mundshme përmbajtësore, gramatikore, të formatimit etj.;</li> <li>– të përdorë modelet e gatshme (templates) të ofruara;</li> <li>– zbatojë rregullat e drejtshkrimit dhe formatimit;</li> <li>– të kryejë dokumentimin e ofertave në vendin e caktuar.</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgimi me listë kontrolli.</li> </ul> <p><b>RM 2 Nxënësi kryen studimin e tregut të shitjes së shërbimeve të sigurimit për produkte të reja sipas formës më të përshtatshme.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të përcaktojë saktë objektivat e ndërmarrjes së sigurimeve në fushën e shitjes së shërbimeve të sigurimit;</li> <li>– të identifikojë klientelën potenciale, në bazë të interesit të shfaqur;</li> </ul> |              |

- të përzgjedhë teknikat më të përshtatëshme për studimin e tregut të sigurimeve, mbi bazën e lehtësive dhe vështirësive të tyre;
- të përllogarisë koston për formën/teknikën e studimit të tregut të përzgjedhur;
- të pasqyrojë saktë rezultatin e analizës së kryer, lidhur me teknikën/formën e përzgjedhur për studimin e tregut;
- të përcaktojë grupet/individët, që do të jenë objekt i studimit, sipas qëllimit dhe shprehjes së tyre të interesit
- të mbledhë informacion mbi klientët aktualë e potencialë;
- të përpilojë saktë listat me detyrat konkrete;
- të hartojë një raport përfundimtar për klientelën aktuale dhe atë potenciale;
- të analizojë rezultatet e studimit për një rezultat të matshëm
- të identifikojë ndryshimet/risitë në tregun aktual

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi harton produktin/ofertën e re në sigurime.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të pranojë listën e çmimeve të primeve të sigurimeve nga sektori i kontabilitetit;
- të marrë informacionin e nevojshëm nga sektorët e tjerë të ndërmarrjes së sigurimeve;
- të hulumtojë sipas kategorive të klientelës produktet e përshtatshme;
- të kryejë veprime të përshtatjes së produkteve për klientelën potenciale, në bazë të interesit të tyre të shfaqur;
- të përzgjedhë produktet mbi bazën e përputhshmërisë së interesit të shfaqur nga klientët dhe objektivave të ndërmarrjes së sigurimeve;
- të prezantojë produktin.shërbimin e ri të sigurimeve;
- të dokumentojë produktin e krijuar, në funksion të qëllimit

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi prezanton shërbimin e ri të sigurimeve para klientëve.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatisë në mënyrë të saktë dhe të qartë materialet informative mbi produktet e sigurimeve për klientët aktualë dhe ata potencialë, individë apo grup, biznes apo shoqëri, institucione apo organizata etj;
- të përgatisë një listë përmbledhëse të produkteve/shërbimeve dhe çmimeve përkatëse;

- të hartojë oferta speciale, në varësi të individëve/grupeve dhe nevojave të tyre;
- të shpërndajë informacionin, bazuar në listë kontaktet e ndërmarrjes së sigurimeve;
- të hartojë dhe të plotësojë saktë formularët në dosjet e klientëve aktualë/potencialë në ndërmarrjen e sigurimit.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesional pranë shkollës (zyrat mësimore) dhe në shoqëritë e sigurimit.
- Duke u zhvilluar në shoqëritë ose agjencitë e sigurimeve, ekzistojnë mundësi për njohjen dhe realizimin cilësor të këtij moduli, bazuar në shumëllojshmërinë e situatatave dhe shërbimeve që kërkohen/ ofrohen në to.
- Mësuesi të japë vazhdimisht udhëzime të sakta dhe të qarta për përzgjedhjen e teknikave të studimit të tregut.
- Nxënësi duhet të angazhohet konkretisht në përzgjedhjen e teknikës, informimin e klientelës, mbledhjen dhe analizën e informacionit.
- Nxënësi duhet të jetë i aftë të përpunojë informacionin dhe të marrë vendim të shpejtë dhe minimumin e kostove për klientin dhe shoqërinë e sigurimit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet t'i vihet theksi verifikimit të shkallës së arritjeve të shprehive praktike për studimin e tregut dhe hartimin e një produkti sigurimesh.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqëshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Zyrtar mësimor në shkollë
  - Mjediset e shoqërive të sigurimit.
  - Kompiuter me akses në internet
  - Mjete komunikimi si E-Mail, telefon, fax, etj.
  - Mjete kancelarie.
  - Formularë model të hartuar nga vetë nxënësit.
-

## 6. Moduli: “Krijimi dhe regjistrimi i shoqërisë së sigurimit”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 13

### PËRSHKRUESI I MODULIT

|                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |
|------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Titulli dhe Kodi</b>                                          | <b>KRIJIMI DHE REGJISTRIMI I SHOQËRISË SË SIGURIMIT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>M-17-1163-15</b> |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për të kryer veprimet dhe hartuar dokumentet e krijimit të shoqërisë së sigurimit, përcaktuar formën juridike dhe për të kryer procedurën e regjistrimit të saj.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 30 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar modulet e kl.12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, Niveli IV i KSHK.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen studimin fillestar për krijimin e shoqërisë.</b></p> <p><b>Kriteret e vlerësimit:</b></p> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të përcaktojë se cila do të jetë drejtimi në të cilën shoqëria do të zhvillojë veprimtarinë dhe produktet objekt të saj;</li><li>– të përcaktojë qartë dhe në mënyrë të hollësishme, për muajt e parë, vëllimin e shitjeve në sasi dhe vlerë, duke u bazuar në studime të thjeshta të tregjeve të shitjes;</li><li>– të llogarisë kosto të tjera të parashikuara variabël dhe fikse për ushtrimin e veprimtarisë;</li><li>– të llogarisë saktë koston e parashikuar për njësi të mallit, produktit ose shërbimit objekt të veprimtarisë;</li><li>– të hartojë pasqyra të sakta dhe të qarta të parashikimit të rezultatit;</li><li>– të hartohë pasqyrën e saktë dhe të qartë të Cash – Floë;</li><li>– të hartojë planin e biznesit duke përmbledhur në të të gjitha parashikimet e kryera;</li><li>– të përcaktojë saktë strukturën e pasurisë së nevojshme për zhvillimin e veprimtarisë,</li><li>– të përcaktojë saktë nevojën për kapitale të ndërmarrjes që do të krijohet.</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Listë kontrolli.</li></ul> <p><b>RM 2 Nxënësi përcakton formën juridike dhe harton dokumentet bazë të një shoqërie sigurimi.</b></p> |                     |

**Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të llogarisë saktë financimet me kapital të vet dhe të të tretëve;
- të vlerësojë me objektivitet mundësitë e financimit me kapital të vet dhe të të tretëve;
- të përzgjedhë drejt formën juridike më të përshtatshme, në vartësi të mundësive të financimit dhe kërkesave të pronarëve;
- të kërkojë, duke shfrytëzuar burimet e duhura, informacion mbi procedurat dhe dokumentet që duhen plotësuar për krijimin e ndërmarrjes;
- të hartojë një statut dhe një akt të thjeshtë themelimi;
- të kryejë saktë dhe dokumentojë procedurat e caktimit të administratorëve në rastin e krijimit të shoqërisë;
- të përcaktojë saktë dhe qartë mënyrën se si do të bëhet derdhja e kapitalit fillestar në rastin e shoqërive

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi aplikon për licensimin e shoqërisë.****Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kërkojë dhe shfrytëzojë informacionin në faqen zyrtare të QKL mbi procedurën dhe dokumentat e licencimit;
- të evidentojë saktë në se, licencimi i aktivitetit të ndërmarrjes, bëhet nga QKL, apo nga ministria e linjës, ku përfshihet shgoqëria;
- të plotësojë saktë formularin e aplikimit;
- të plotësojë tërë dokumentet që duhet të shoqërojnë aplikimin;
- të ndjekë afatet e licencimit dhe kryejë procedurën e marrjes në dorëzim të certifikatës;
- të afishojë certifikatën në mënyrë të përshtatshme dhe në vendin e duhur.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi aplikon për regjistrimin e shoqërisë në QKB.****Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kërkojë i orientuar nga qëllimi, informacione mbi regjistrimin e biznesit në faqen zyrtare të QKB;
- të shkarkojë dhe plotësojë formularin e aplikimit;
- të përgatisë dokumentet e sakta dhe të plota që duhet të shoqërojnë regjistrimin, në vartësi të llojit të shoqërisë dhe formës së saj juridike;
- të plotësojë saktë deklaratat mbi numrin e punonjësve,

parashikimin e shërbimëve, fitimit, tatim fitimit, kontratën me sigurimet shoqërore e shëndetësore dhe Inspektoratin e Punës;

- të kryejë saktë procedurën e ndjekjes së kërkesës dhe marrjes së certifikatës;
- të afishojë certifikatën në mënyrë të përshtatshme.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset për praktikant profesional pranë shkollës (zyrat mësimore) dhe në shoqëri sigurimi.
- Në hartimin e pasqyrës së lëvizjes së parasë dhe planit të biznesit mësuesi duhet të ketë parasysh të zgjedhë forma të thjeshta të tyre për vetë kompleksitetin që paraqet argumenti: qëllimi kryesor është që nxënësit të bindën që nuk mund të nisë një ekzistencë pa kryer parashikimin paraprak.
- Gjatë trajtimit të modulit mësuesi duhet t'i referohet fuqimisht njohurive të marra në lëndën "E drejta dhe legjislacioni".
- Për trajtimin e modulit nxënësve mund t'u kërkohej të përdorin gjerësisht informacionin nga faqet e internetit të QKL dhe QKR.
- Nxënësit do të zbatojnë, në kushtet konkrete të shoqërisë, aftësitë e fituara gjatë praktikës në shkollë. Sigurisht, që për vetë natyrën e modulit nxënësi në shoqëri të vecanta nuk mund të plotësojë tërë objektivat e modulit. Për vetë natyrën e modulit objektivat e të cilit kanë karakter vendimmarrës, vizitat në shoqëri shërbejnë për konkretizim të veprimtarive në shkollë.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet e rasteve konkrete nga praktika ekonomike e vendit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Zyrat mësimore në shkollë ose ndërmarrje.
  - Mjete kancelarie.
  - Kompjuter në lidhje me internetin;
  - Modele statutesh, aktesh themelimi, planesh biznesi, dosjesh aplikimi në QKL dhe QKR të marra nga shoqëri konkrete;
  - Formularë regjistrimi në QKL dhe QKR;
  - Pasqyra dhe deklarata për numrin e të punësuarve, kontrata me sigurimet shoqërore e shëndetësore, deklarata të parashikimit të fitimit etj.
-

## 7. Moduli: “Marketingu në shoqëritë e sigurimeve”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 13

### PËRSHKRUESI I MODULIT

| Titulli dhe Kodi                                                | MARKETINGU NË SHOQËRITË E SIGURIMEVE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | M-17-1591-19 |
|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                        | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të kryer promovimin dhe PR e shoqërisë dhe produkteve të sigurimit, si edhe për të krijuar imazhin e shoqërise.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                    | 33 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                          | Nxënësit duhet të kenë përfunduar modulet e kl.12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, Niveli IV i KSHK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit(RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi zbaton planin e marketingut të shoqërisë së sigurimeve produktit.</b><br/><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Të parashikojë hapat dhe strukturën e planit marketing;</li><li>– Të evidentojë grupet e synuara të klientëve sipas produkteve</li><li>– Të përzgjedhë kanalet e shpërndarjes sipas produktit që promovohet</li><li>– të kontribuojë në hartimin e një plani të saktë, të qartë dhe të detajuar të masave për promovimin e “shoqërisë”;</li><li>– të kryejë llogaritje të kostove përkatëse të promovimit të “shoqërisë”;</li><li>– të hartojë listat e përgjegjësive për promovimin e “shoqërisë” dhe planin e kontrollit për realizimin e detyrave në fushën e promovimit.</li><li>– Të kontribuojë në përzgjedhjen e produkteve të reja që do të hidhen në treg.</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Vëzhgim me listë kontrolli.</li></ul> <p><b>RM 2 Nxënësi krijon imazhin e “shoqërisë” së sigurimit.</b><br/><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të kontribuojë në konceptimin e imazhit të shoqërisë dhe evidentojë saktë se çfarë do të kërkohet të përcillet tek të</li></ul> |              |

tretët;

- të kontribuojë në konceptimin e logos së “shoqërisë”, e cila të përshtatet me objektin e veprimtarisë dhe imazhin e konceptuar;
- të kontribuojë në hartimin e një motoje, që karakterizon më mirë imazhin, veprimtarinë dhe pritshmërinë për “shoqërisë”;
- të kontribuojë në konceptimin dhe hartimin e fletëpalosjeve, katalogjeve dhe materialeve të tjera të shkruara për të promovuar shoqërinë, në përputhje me imazhin që kërkohet të krijohet;
- të hartojë formularë dhe dokumente model me “kokën” dhe ngjyrat e “shoqërisë”, për t’u përdorur në vazhdim në korrespondencën me të tretët

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi realizon fushtën promovuese të produkteve të sigurimit dhe të “shoqërisë”.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kontribuojë në përcaktimin e drejtë të grupit të synuar, në vartësi të tregut të “shoqërisë”;
- të mbajë parasysh konsumatorin aktual të produkteve të sigurimit, sepse ai është reklamuesi më i mirë i vetë asaj;
- të kontribuojë në përzgjedhjen e bartësit të reklamës në vartësi të madhësisë së tregut, grupit të synuar, kostove të reklamës etj.;
- të kontribuojë në përzgjedhjen e njërës nga teknikat e reklamimit, të tilla si teknika e “emocionit”, e “pozicionit demografik” (kjo lidhet me gjininë, racën, moshën, statusin social, edukimin, të ardhurat), e “ekzagjerimit”, e “përfitimit”, e “shprehjeve simbolike”, e “zgjdhjes së problemit”, e “konfliktit dramatik”, e “punonjësve (ata që e prodhojnë, e shpërndajnë apo e shesin produktin) që shërbejnë si ambasadorë të markës”, e “arsyeve pse”, e “personazhit interesant”, e “historisë vizuale”, e “personifikimit” (duke i dhënë karakteristika njerëzore produktit), e “dëshguesve” (njerëz të njohur dhe me imazh të mirë publik, njerëz të panjohur por që janë përdorues të produktit, ekspertë etj.) etj. për formulimin e mesazhit të reklamës;
- të kontribuojë në formulimin e konceptit të një reklame me strukturë të zakonshme (titulli, nëntitulli, “trupi” i reklamës);
- të kontribuojë në realizimin e promovimit të përfitimeve nga produkti në “zemrën” e strukturës së reklamës, pra tek “trupi”;
- të kontribuojë në formulimin e sloganit të fushatës së

reklamës;

- të bëjë prezantimin e duhur të reklamës së hartuar

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore.
- Trajtimi i këtij moduli duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit shkollor. Ai duhet të zhvillohet paralelisht me module të tjera.
- Për realizimin e modulit dhe RM-ve të tij nxënësit punojnë me grupe dhe qarkullojnë sipas një plani rotacioni të hartuar nga mësuesi.
- Ashtu si dhe në ndërmarrje, të njëjtat veprime përsëriten disa herë, dhe secili prej tyre performohet nga grupe të ndryshme nxënësish.
- Mësuesi duhet të nxisë aftësitë krijuese të nxënësve duke i inkurajuar për gjenerimin e ideve, për përdorimin e burimeve të ndryshme të informimit (Internet, gazeta, revista, fletëpalosje, kontaktet me ekspertë dhe me konsumatorë etj.) dhe duke u lejuar hapësirën dhe kohën e nevojshme për të punuar.
- Ata duhet të nxiten të diskutojnë për hapat e punës që do të ndiqen për realizimin e reklamës, për idetë e paraqitura si edhe të vlerësojnë arritjet e nxënësve të tjerë. Gjithashtu, ata duhet të nxiten që të bashkëpunojnë sa më shumë me njëri-tjetrin.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjediset e firmave ushtrimore.
  - Mjete kancelarie.
  - Kompjuter.
  - Internet.
  - Fletëpalosje dhe materiale të ndryshme reklame të marra në shoqëri të ndryshme.
-

## 8. Moduli: “Veprime të shitjes në sigurime”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 13

### PËRSHKRUESI I MODULIT

| Titulli dhe Kodi                                                 | VEPRIME TË SHITJES NË SIGURIME                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | M-17-1165-19 |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul, që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të kryer procedurën e shitjes, në kushtet e një shoqërie sigurimi, si edhe për të dokumentuar dhe regjistruar shitjet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 33 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar klasën e 12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen identifikimin e klientëve aktualë dhe potencialë për shoqërinë e sigurimit.</b><br/><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të verifikojë klientët aktualë të shoqërisë së sigurimit;</li><li>– të hartojë statistika të shitjeve duke u mbështetur në kartelat e klientëve</li><li>– të listojë listat e klientëve potencialë në varësi të nevojave të tyre;</li><li>– të hartojë statistika të sakta të shitjeve të periudhave të kaluara të analizuar edhe sipas klientëve;</li><li>– të përcaktojë saktë klientët e preferuar dhe format e trajtimit të veçantë të tyre, në të ardhmen.</li><li>– të kërkojë me kujdes informacione për klientët potencialë, nëpërmjet materialeve të shkruara e të ofruara nga ALCT;</li><li>– të kërkojë informacione mbi klientët në tregun kombëtar, duke përdorur kanalet e ndryshme të informimit;</li><li>– Të klasifikojë produktet që do të ofrojnë në varesi të klientë</li><li>– Të përcaktojë kriteret e marrjes në sigurim të klientëve dhe subjekteve potencialë.</li><li>– Të vlerësojë riskun dhe propabilitetin e “ngjarjes së sigurimit”.</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Vëzhgim me listë kontrolli</li></ul> <p><b>RM 2 Nxënësi prezanton produktet dhe kryen shitjen</b><br/><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Të identifikojë nevojat e klientit për t’u siguruar, si:</li></ul> |              |

- sigurim shëndeti, mjete motorrike apo pasuri;
- T’i prezantojë klientit produktet me gjuhë të qartë, të kuptueshme, me etikë profesionale
- Të llogarisë primin e sigurimit, sipas produktit të sigurimit;
- Të bindë klientin për kushtet dhe primin e sigurimit;
- Të listojë dhe pranojë dokumentet kryesore të marrjes në sigurim, sipas kërkesës së klientit;
- Të ruajë të dhënat e klientit në sistemin elektronik;
- Të printojë në tre kopje të dhënat në policen e sigurimit në printer me gjilpërë;
- Të nënshkruajë policen e sigurimit/kontratën nga klienti, nga vetë agjenti dhe drejtori i përgjithshëm, si dhe të kontrollojë praninë e vulës së kompanisë;
- Të lëshojë të plotësuar mandatin e arkëtimit të pagesës së sigurimit, kur klienti paguan cash.
- Të pranojë urdhër xhirimin (UXH) e lëshuar nga banka, në rastet kur klienti paguan nëpërmjet saj.
- Të plotësojë dhe dokumentojë faturën tatimore
- Të përgatisë dosjen mujore me produktet e sigurimit të shitura.
- Të dorëzojë fizikisht dosjen me dokumentet e produkteve të sigurimeve të shitura dhe të raportojë mbi to.
- Të rregjistrojë shitjet në regjistrat përkatës.
- Të argumentojë refuzimin e shitjeve

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi kujdeset për klientët në vazhdimësi**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatisë në bashkëpunim me sektorin e marketingut dhe përzgjedhë materialet informative që do t’u dërgohen subjekteve dhe klientëve potencialë;
- të postojë dhe dërgojë E-Mail “subjekteve” dhe klientëve të ndryshëm për t’i informuar dhe shfaqur interes për vendosjen e marrëdhënieve të biznesit me to;
- të përpunojë saktë përgjigjet e marra nga “subjektet” dhe klientët, duke veçuar ato “subjekte” apo klientë, të cilat shfaqin interes dhe mund të jenë klientë në të ardhmen;
- të hartojë lista të plota të “firmave”, me të cilat parashikohet të vazhdohen marrëdhëniet e biznesit;
- të parashikojë në bashkëpunim me departamentin e marketingut nxitësa të shitjes për subjektet dhe klientët aktualë;
- të dërgojë informacione të plota, lista çmimesh dhe katalogje subjekteve dhe klientëve të cilët kanë shfaqur interes për bashkëpunim;
- të informojë saktë dhe qartë dhe në vazhdimësi klientët mbi

- tërë risitë në produkte dhe veprimtari të sigurimit;
- të hartojë, në bashkëpunim me sektorin e marketingut, oferta të veçanta dhe planifikojë nxitës të ndryshëm të shitjes për këta klientë.
- të përgatisë dhe dërgojë në kohë materialet e duhura informuese dhe reklamuese për klientët ekzistues;
- të përgatisë, në bashkëpunim me sektorin e marketingut, oferta bindëse dhe nxitëse dhe t'i dërgojë në kohë ato;
- të përpunojë anketa të orientuara nga qëllimi për subjektet dhe klientët aktualë, për të matur shkallën e kënaqësisë së tyre, arësyet përse ata deri tani kanë zgjedhur “firmën” tonë dhe kërkesat e ndryshme që ata kanë për të ardhmen;
- të përpunojë saktë dhe në kohë anketat e kthyer nga klientët;
- të hartojë lista të qarta dhe të plota të kërkesave, dëshirave, vërejtjeve të subjekteve dhe klientëve aktualë;
- të evidentojë saktë, në bashkëpunim me sektorin e marketingut, veprime të mundshme për t'u ndërmarrë për plotësimin e kërkesave të subjekteve dhe klientëve;
- të llogarisë saktë kostot shtesë që ka “firma” e jonë, për
- plotësimin e të gjitha kërkesave dhe vërejtjeve të klientëve
- dhe të përcaktojë efektivitetin e tyre;
- të marrë vendim mbi kërkesat të cilat do të plotësohen dhe hartojë planin e detajuar të veprimeve dhe përgjegjësi për përmbushjen e tyre.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 4 Nxënësi kryen shitje në webshop**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të hyjë duke ndjekur procedurën e saktë në faqen eweb-shop-it të “shoqërisë”;
- të kontrollojë rubrikën e porositë dhe evidentojë saktë dhe qartë porositë e raja që duhet të përpunohen;
- të printojë porositë dhe kalojë për përpunim në punonjësin përkatës, duke ndjekur të njëjtën procedurë me atë të shitjeve në forma të tjera;
- të regjistrojë saktë porositë në regjistrin e tyre duke bërë shënimet e duhura për të evidentuar origjinën e porosisë;
- të dërgojë në formë elektronike konfirmimin për marrjen e porosisë;
- të ruajë porosinë në formën e përshtatshme dhe të posaçme elektronike për ta përdorur për qëllime të mëtejshme.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore në shkollë.</li> <li>– Moduli përbëhet nga shumë RM dhe trajtimi i tij duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit shkollor. Ai duhet të zhvillohet paralelisht me modulet e tjera.</li> <li>– Për realizimin e modulit dhe RM-ve të tij nxënësit punojnë me grupe dhe qarkullojnë sipas një plani rotacioni të hartuar nga mësuesi.</li> <li>– Ashtu si dhe në ndërmarrje, të njëjta veprime përsëriten disa herë, dhe secili prej tyre performohet nga grupe të ndryshme nxënësish.</li> <li>– Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet e dokumenteve dhe formularëve të marrë nga praktika e ndërmarrjeve ekonomike.</li> <li>– Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për t’u informuar mbi “tregun” e FU-ve, ruajtur dhe motivuar klientët aktualë dhe siguruar klientë të rinj, hartuar kontrata shitblerjeje, kryer shitjet, dokumentuar dhe regjistruar ato.</li> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për kërkimin, vendosjen dhe ruajtjen e marrëdhënieve me klientët dhe kryerjen e shitjeve.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.</li> </ul> |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b>                 | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mjediset e firmave ushtrimore.</li> <li>– Materiale kancelarie.</li> <li>– Dokumente të ndryshme korrespondence model nga ndërmarrjet reale dhe të përgatitura nga mësuesi.</li> <li>– Formularë, dëftesa lëvrimi, fatura, rregjistra të shitjeve të marra nga praktika ose përpunuar në modulet e mëparshme.</li> <li>– Materiale të ndryshme informative të marra nga Qendra Shqiptare e Firmave Ushtrimore (ALCT), qendrat e tjera të FU-ve, panairët e FU-ve, seminare të ndryshme të organizuara.</li> <li>– Kompjuter i lidhur me internetin.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## 9. Moduli: “Veprime të blerjes në sigurime.”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe Kodi                                                 | VEPRIME TË BLERJES NË SIGURIME                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | M-17-1166-19 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul, që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të kryer procedurën e blerjes, në kushtet e një tregu konkurrues, si dhe për të dokumentuar dhe regjistruar blerjet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 30 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar klasën e 12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <b>RM 1 Nxënësi evidenton furnitorët potencialë për plotësimin e nevojave administrative.</b><br><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br>Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none"><li>– të kërkojë dhe mbledhë informacinë për furnitorët nga kanale të ndryshme;</li><li>– Të klasifikojë furnitorët në varësi të nevojave për blerje</li><li>– të hartojë lista të furnitorëve potencialë,</li><li>– të hartojë statistika të sakta të blerjeve të biznesit për periudhat e kaluara</li><li>– të hartojë lista të furnitorëve për plotësimin e nevojave të blerjes së policave fizike të sigurimit;</li><li>– të hartojë lista të furnitorëve për plotësimin e nevojave të blerjes së produkteve kancelarike,</li><li>– të hartojë lista të furnitorëve për plotësimin e nevojave të marketingut si banerat, kartevizitat etj.;</li><li>– të hartojë lista të subjekteve për plotësimin e nevojave të mirëmbajtjes (ndërtesës, elektrike, hidraulike etj).</li><li>– të hartojë lista të subjekteve për plotësimin e nevojave për sigurimin e ambjenteve të shitjes dhe pajisjen e tyre me orienditë e nevojshme, sipas kërkesës.</li><li>– të hartojë formularët e njoftimit të nevojave për blerje personale;</li><li>– të përpunojë saktë formularët e njoftimit të nevojave të dorëzuar nga personeli;</li><li>– të hartojë saktë dhe në mënyrë të detajuar formularin përmbledhës të nevojave të personelit;</li></ul> |              |

- 
- të përcjellë në kohë formularin përmbledhës për porositjen e mallrave.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 2 Nxënësi blen shërbimin e mbulimit të dëmit të të siguruarve.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kërkojë informacion për “subjektet”potencialë ekzistues, ku mund të blihen shërbimet e mbulimit të dëmit të të siguruarve;
- të kërkojë informacion në faqet e internetit të “subjekteve” për llojin e veprimtarive që ushtrojnë;
- të hartojnë listat përmbledhëse të subjekteve potencialë për blerjen e shërbimit spitalor;
- të hartojnë listat përmbledhëse të subjekteve potencialë për blerjen e shërbimit të serviseve të makinave;
- të hartojnë listat përmbledhëse të subjekteve potencialë për blerjen e shërbimit të firmave të ndërtimit;
- të analizojë nevojat për blerjen e shërbimeve dhe llojin e tyre;
- të vendosë marrëdhëniet kontraktuale me subjektin përkatës;
- të përcaktojë kushtet dhe kriteret e ofrimit të shërbimit sipas kërkesës së të siguruarit;
- të kryejë llogaritje të shpenzimeve të mbulimit të dëmit, sipas procedurave përkatëse;
- të përcaktojë mënyrën e shlyerjes së shpenzimeve të mbulimit të dëmit për subjektet përkatës (me rimbursim apo klering);
- të plotësojë dokumentet dhe faturat përkatëse të ofrimit të shërbimit për mbulimin e dëmit, sipas llojit të tij;
- të realizojë një dokumentim të plotë të blerjes së shërbimit për mbulimin e dëmit të të siguruarve;

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi vendos marrëdhënie me “firmat” korrespondente.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të evidentojë subjektet dhe i nevojave që ato kanë për sigurim, duke iu referuar llojit të aktivitetit që ato ushtrojnë, institucionet e ndryshme financiare: bankat, firmat e ndërtimit, hotelet, agjensite e udhëtimit; institucione edukative dhe shëndetësore: shkollat, spitalet.
- të përcaktojë veçorive të blerjeve nga “firmat” korrespondente;

- të analizojë nevojat për blerje të veçanta vetëm për pjesën administrative;
- të vendosë marrëdhënie me “firmat” korrespondente;
- të hartojë kërkesën për oferta me spitalet potenciale sipas llojit të shërbimit që kërkohet;
- të hartojë dhe dërgojë kërkesat për oferta të shërbimit shëndetësor –spitale dhe qendra shëndetësore;;
- të përgatitë porositë përkatëse, sipas llojit të shërbimit që duhet të mbulohet;
- të përgatitë kërkesën për oferta me bankat sipas nevojave;
- të hartojë dhe dërgojë kërkesat për oferta, në bankat potenciale;
- të përgatitë porositë përkatëse për bankat;
- të përgatitë kërkesat për oferta me shtypshkronjat;
- të hartojë dhe dërgojë kërkesat për oferta për shtypshkrime;
- të përgatitë porositë përkatëse sipas nevojave;
- të përgatitë kërkesat për oferta me serviset e automjeteve;
- të hartojë dhe dërgojë kërkesat për oferta tek serviset e automjeteve potencial;
- të përgatitë porositë përkatëse sipas nevojave;
- të përgatitë kërkesat për oferta me firmat e ndërtimit;
- të hartojë dhe dërgojë kërkesat për oferta;
- të përgatitë porositë përkatëse
- ***Instrumentet e vlerësimit:***
- Vëzhgim me listë kontrolli.

#### **RM 4 Nxënësi kryen blerjet për shoqërinë, personelin dhe i regjistron ato.**

##### ***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përpunojë dhe grupojë saktë nevojat e personelit sipas përcaktimeve të bëra;
- të shqyrtojë kartelat e furnitorëve aktualë të blerjeve për personelin dhe evidentojë qartë furnitorët potencialë, nga mund të kryhen blerjet;
- të kërkojë informacione në treg mbi “shoqërinë”, nëpërmjet materialeve të shkruara të shpërndara nga ALCT, si edhe në faqet e internetit të “shoqërive” të qendrave të vendeve të ndryshme dhe EUROOPEN;
- të kontrollojë gjendjen e blerjeve dhe llogarisë saktë nevojat për blerje;
- të hartojë urdhra të plota dhe të qarta blerjeje;
- të kërkojë oferta nga furnitorët që tregtojnë mallrat e kërkuara dhe të evidentuar në listat e furnitorëve;
- të regjistrojë saktë ofertat e marra nga furnitorët;

- të plotësojë saktë formularin e krahasimit të ofertave të mara;
- të krahasojë ofertat dhe llogarisë saktë ofertën më të mirë;
- të kryejë saktë porosinë për blerje;
- të regjistrojë saktë porosinë e në regjistrin e porosive të kryera;
- të regjistrojë saktë dëftesën e lëvrimit dhe faturën e blerjeve për veprimtarinë e shoqërisë;
- të kryejë regjistrimet e sakta dhe të posaçme për blerjet për personelin;
- të kryejë kontrollet e plota formale të dokumenteve për blerjet e bëra;
- të kryejë kontrollin e përputhjes së porosisë me dëftesën e lëvrimit dhe faturën;
- të përcjellë në kohë dokumentet e blerjeve në zyrën e kontabilitetit;
- të hartojë saktë dhe në kohën e duhur dhe dërgojë reklamimet për mallrat, që nuk përputhen me kontratat ose janë të dëmtuara;
- të dërgojë në kohën e duhur me postë ose E-Mail konfirmimet për marrjen e mallit në dorëzim;
- të regjistrojë saktë blerjet në kartelat e furnitorëve;
- të regjistrojë saktë në kartelat e furnitorëve reklamimet e kryera në momentin e dërgimit dhe të marrjes së përgjigjes për pranimin ose jo të tyre;
- të hartojë saktë dokumentet e marrjes në dorëzim të blerjeve për biznesin në magazinë.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM5 Nxënësi kryen blerje për biznesin dhe personelin në webshop.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të hyjë duke ndjekur procedurën e saktë në faqe të ndryshme web-shop të “shoqërive”;
- të shfrytëzojë me efikasitet informacione të ndryshme mbi “shoqëritë” dhe produktet e tyre, të marra nga Ëeb-shop-e të tjera nga ai ku vepron “shoqëria” e jonë;
- të kërkojë informacione të orientuara sipas vendeve ku vepron “shoqëria”, duke përdorur filtrin e kërkimit;
- të kërkojë informacione të orientuara sipas produktit të kërkuar, duke përdorur filtrin e kërkimit;
- të kërkojë informacione të orientuara sipas “shoqërisë” së kërkuar, duke përdorur filtrin e kërkimit;
- të evidentojë saktë produktet që do të porositen, “shoqëritë” përkatëse dhe krahasojë ofertat dhe kushtet e lëvrimit e të pagesës së tyre;
- të hyjë saktë në rubrikën e porosisë në faqen e Ëeb-

- shop, në të cilën është e regjistruar “shoqëria”;
- të kryejë saktë dhe të plotë porosinë e produkteve;
- të printojë saktë porosinë e kryer dhe ruajë atë;
- të regjistrojë saktë porosinë në rregjistrin e porosive të kryera;
- të përcjellë në kohë porosinë për përdorime të mëtejshme duke zbatuar të njëjtën procedurë me atë të blerjeve të tjera.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore.</li> <li>– Moduli përbëhet nga shumë RM dhe trajtimi i tij duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit shkollor. Ai duhet të zhvillohet paralelisht me module të tjera.</li> <li>– Për realizimin e modulit dhe RM-ve të tij nxënësit punojnë me grupe dhe qarkullojnë sipas një plani rotacioni të hartuar nga mësuesi.</li> <li>– Ashtu si dhe në ndërmarrje të njëjta veprime përsëriten disa herë, dhe secili prej tyre performohet nga grupe të ndryshme nxënësish.</li> <li>– Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet e dokumenteve dhe formularëve të marrë nga praktika e ndërmarrjeve ekonomike.</li> <li>– Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të kërkuar informacione në tregun e FU-ve, krahasuar oferta, kryer dhe regjistruar porosi, kryer blerjet, dokumentimin dhe regjistrimet përkatëse.</li> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për të kërkuar informacione në tregun e FU-ve, krahasuar oferta, kryer dhe regjistruar porosi, kryer blerjet, dokumentimin dhe regjistrimet përkatëse.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.</li> </ul> |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b>                 | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mjediset e firmave ushtrimore.</li> <li>– Materiale kancelarie.</li> <li>– Dokumente të ndryshme korrespondence model nga ndërmarrjet reale dhe të përgatitura nga mësuesi.</li> <li>– Formularë, dëftesa lëvrimi, fatura, regjistra të blerjeve të marra nga praktika ose përpunuar në modulet e mëparshme.</li> <li>– Materiale të ndryshme informative të marra nga Qendra</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

---

Shqiptare e Firmave Ushtrimore (ALCT), qendrat e tjera të FU-ve, panairot e FU-ve, seminare të ndryshme të organizuara.

- Kompjuter i lidhur me internetin.
-

## 10. Moduli: “Kontabilizime të thjeshta në sigurime”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 13

### PERSHKRUESI I MODULIT

| Titulli dhe Kodi                                                 | KONTABILIZIME TË THJESHTA NË SIGURIME                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | M-17-1167-15 |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi praktike për të kontabilizuar veprime të ndryshme ekonomike, që mund të verifikohen në një shoqëri sigurimesh, për të kryer veprimet e mbylljes së vitit ushtrimor dhe për të hartuar bilance të thjeshta përfundimtare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 33 orë mësimore (1 kredit)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar klasën e 12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kontabilizon veprimet për krijimin ose zgjerimin e FU-së dhe harton bilancin e saj fillestar.</b></p> <p><b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>– të kontabilizojë saktë derdhjet e pronarëve në para dhe në natyrë sipas llojeve;</li><li>– të kontabilizojë saktë nënshkrimin e kapitalit nga ortakët në momentin e krijimit, ose gjatë veprimtarisë së “firmës” sonë;</li><li>– të kontabilizojë saktë derdhjet e kapitalit të nënshkruar në fillim dhe gjatë veprimtarisë së “firmës” sonë;</li><li>– të kontabilizojë saktë shumat e shpenzimeve të paguara paraprakisht për krijimin , regjistrimin, asistencën ligjore si dhe për zgjerimin e veprimtarisë ose ndryshimin e formës juridike;</li><li>– të evidentojë saktë regjistrat, që do të përdoren për pasqyrimin e veprimtarisë;</li><li>– të hartojë saktë regjistrat (ditarin, librin e madh, partitarët, ditarët analitikë) në formë modelesh, të cilat mund të përdoren më vonë në veprimtarinë e ndërmarrjes;</li><li>– të hartojë saktë në kompjuter regjistrat e përzgjedhur dhe që do të përdoren në vijim;</li><li>– të kryejë saktë regjistrimin kontabël të gjëndjeve të bilancit fillestar në ditarin Centralizator;</li></ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>– Vëzhgim me listë kontrolli.</li></ul> |              |

---

**RM 2 Nxënësi kontabilizon blerjet dhe shitjet e të mirave dhe shërbimeve për biznesin e “firmës” sonë.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të çelë ditarin analitik të blerjeve duke respektuar normativat ligjore në fuqi;
- të hartojë saktë në kompjuter ditarin analitik të blerjeve;
- të regjistrojë saktë blerjen shërbimeve në ditarin analitik të blerjeve;
- të kontabilizojë saktë blerjet në Partitarin e furnitorëve dhe kreditorëve;
- të regjistrojë saktë faturat në regjistrin e faturave të marra dhe kontrollojë afatet e skadencës së pagesës së tyre;
- të çelë saktë ditarin analitik të shitjeve;
- të hartojë saktë në kompjuter një model të ditarit analitik të shitjeve;
- të kontabilizojë saktë faturat e shitjes në librin e shitjeve të kryera, duke zbatuar normativat tatimore përkatëse;
- të kontabilizojë shitjet dhe marrëdhëniet përkatëse me klientët në partitarët e tyre;
- të regjistrojë saktë faturat e emetuara në regjistrin e tyre në funksion të ndjekjes së afateve.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 3 Nxënësi kontabilizon shpenzimet dhe detyrimet e punës, sigurimet dhe TAP.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të regjistrojë saktë duke u bazuar në listëpagesën e pagave shpenzimet e punës, detyrimet ndaj personelit, sigurimeve dhe shtetit për TAP;
- të kontabilizojë saktë, duke u bazuar në listëpagesat e sigurimeve, shpenzimet përkatëse që përballohen nga ndërmarrja;
- të hartojë saktë dhe qartë deklaratat mujore të TAP dhe të kryejë procedurat e dërgimit të tyre në degën e tatimeve;
- të hartojë dhe plotësojë UXH dhe dokumentacionin e nevojshëm të plotë e të saktë, për t’u dërguar në bankë, për pagesën e shpërblimeve të punës;
- të përcjellë në kohë në bankë dokumentet dhe UXH e pagesës së shpërblimeve, kuotave të sigurimeve dhe TAP.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 4 Nxënësi kryen regjistrimet kontabël që lidhen me aktivet afatgjata (AA) në “firmë”.**

**Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë saktë kontabilizimin e blerjes, marrjes falas dhe sjelljen nga ortakët të aktiveve afatgjata;
- të llogarisë saktë, me metoda të ndryshme, amortizimin e aktiveve afatgjata sipas llojeve dhe grupeve të tyre;
- të kontabilizojë saktë shpenzimet e amortizimit të AA;
- të zbatojë me rigorozitet normativat ligjore në fuqi, për llogaritjen dhe regjistrimin e shpenzimit të zbritshëm të amortizimit, sipas llojeve të AA;
- të kontabilizojë saktë daljen e AA jashtë përdorimit, faljen, shitjen e tyre;
- të llogarisë saktë rezultatin nga veprimet me AA.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 5 Nxënësi kontabilizon shpenzime, të ardhura, pagesa dhe arkëtime të tjera.****Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kontabilizojë saktë shpenzimin dhe pagesën për taksat lokale;
- të shkarkojë dhe dorëzojë urdhër pagesat për kuotat e parashikuara të tatimit mbi fitimin;
- të shkarkojë dhe dërgojë në bankë urdhër pagesat për pagesën e tatimit mbi fitimin në rastin e biznesit të vogël;
- të kontabilizojë saktë pagesat për tatimin mbi fitimin;
- të kontabilizojë saktë shpenzimet për blerjet e materialeve të zyrës dhe mirëmbajtjes dhe i pagesën e tyre
- të kontabilizojë saktë shpenzimet për shërbime të tjera të blera (energji, telefon, ujë, internet, etj) dhe pagesën e tyre.
- të kontabilizojë saktë shpenzimet/pagesat për interesa, qera, etj;
- të kontabilizojë saktë arkëtimet/të ardhurat nga interesa e qera.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 6 Nxënësi kryen veprimet e mbylljes, hartimin e bilancit përfundimtar dhe deklarimin e tatimit përfundimtar mbi fitimin.****Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë saktë kontabilizimin e përmbledhjes së shpenzimeve;
- të regjistrojë saktë në kontabilitet përmbledhjen e të

ardhurave;

- të kuadrojë llogarinë rrjedhëse bankare dhe kontabilizojë diferencat eventuale;
- të llogarisë saktë dhe evidentojë qartë rezultatin ekonomik të ndërmarrjes;
- të hartojë saktë dhe sipas normativave ligjore në fuqi bilancin e thjeshtë të veprimtarisë së agjencisë së sigurimeve.
- të delarojë online në afat tatimin përfundimtar mbi fitimin;
- të delarojë online në afat pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve;
- të delarojë online në afat fitimin e parashikuar për vitin e ardhshëm;
- të shkarkojë dhe dorëzojë në bankë urdhër pagesës për pagesën e diferencave të tatimit përfundimtar të fitimit;
- të plotësojë saktë formularin për rimbursim të tatim fitimit të derdhur tepër;
- të kontabilizojë saktë tatimin e fitimit përfundimtar dhe pagesën e diferencave.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore, ku Qendra Shqiptare e Firmave Ushtrimore (ALCT) do të luajë rolin e “shtetit”.
- Moduli përbëhet nga shume RM dhe trajtimi i tij duhet të shtrihet gjatë gjithë vitit shkollor. Ai duhet të zhvillohet paralelisht me module të tjerë.
- Për realizimin e modulit dhe RM-ve të tij nxënësit punojnë me grupe dhe qarkullojnë sipas një plani rotacioni të hartuar nga mësuesi.
- Ashtu si dhe në ndërmarrje të njëjta veprime përsëriten disa herë, dhe secili prej tyre performohet nga grupe të ndryshme nxënësish.
- Realizimi i RM 3 ka si veçori që duhet të trajtohet në atë mënyrë që i përshtatet veprimtarisë së FU. Në se është ndërmarrje prodhuese ka magazinë produktesh dhe lëndësh të para, në se është ndërmarrje tregtare ka magazinë mallrash. Gjithashtu RM-ja konsiderohet e arritur në se zgjidhet njëra prej metodave të vlerësimit LIFO ose FIFO si dhe njëra nga metodat e rregjistrimit kontabël të inventarit periodik ose të përhershëm. Marrja e vendimit është pavarësi e mësuesit.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet e dokumenteve dhe formularëve të marrë nga praktika e ndërmarrjeve ekonomike.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e veprimeve që janë objekt i modulit;
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për

---

çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e  
e domosdoshme  
për realizimin e  
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjediset e firmave ushtrimore.
  - Materiale kancelarie.
  - Dokumente të ndryshme dhe formularë e rregjistra kontabël model nga ndërmarrjet reale dhe të përgatitura nga mësuesi.
  - Materiale të ndryshme informative të marra nga ALCT mbi procedurat e shlyerjes së detyrimeve;
  - Kompjuter.
-

**11. Moduli: “Prezantimi në panairë i shoqërisë së sigurimit”**

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 13

*PËRSHKRUESI I MODULIT*

| Titulli dhe Kodi                                                 | PREZANTIMI NË PANAIRESË I SHOQËRISË SË SIGURIMIT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | M-17-1168-19 |
|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i përgatit nxënësit të kryejnë veprimet e përgatitjes së stendave, të materialeve të shkruara të reklamës dhe promocionit për panairët në të cilat merr pjesë shoqëria e sigurimit, të kryejnë veprimet dhe bisedat e shitjes në panair si dhe veprimet e nevojshme pas panairit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 33 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar klasën e 12-të, të profilit mësimor “Sigurime”, niveli IV i KSHK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi kryen veprime paraprake për pjesëmarrje në panair.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/> Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të përcaktojë qartë mesazhin që do të përcillet në panair nga “shoqëria e sigurimit” në lidhje me veprimtarinë dhe identitetin e saj;</li> <li>– të hartojë lista të sakta dhe të plota të detyrave që duhet të kryhen për përgatitjen e “shoqërisë së sigurimit” për panair;</li> <li>– të kryejë qartë ndarjen e detyrave, përcaktimin e afateve kohore dhe përgjegjësi përkatese për përmbushjen e detyrave për pjesëmarrjen në panair;</li> <li>– të hartojë lista të plota të materialeve që duhen për pjesëmarrjen në panair;</li> <li>– të llogarisë saktë dhe hartojë pasqyra të qarta të kostove të panairit;</li> <li>– Të prashiojë mënyrën e mbulimit të kostove të pjesëmarrjes në panair;</li> <li>– të plotësojë formularin e aplikimit në panair.</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgim me listë kontrolli</li> </ul> |              |
|                                                                  | <p><b>RM 2 Nxënësi përgatit materialet për t’u paraqitur në panair</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatisë dhe printojë policat e sigurimit, kontrata shitjeje, konfirmime porosish, fatura tatimore.
- të përpunojë katalogun e panairit duke respektuar rregullat mbi elementët e domosdoshëm të tij;
- të hartojë fletëpalosje dhe materiale të tjera reklamuese edhe informuese ;
- të hartojë oferta speciale për të nxitur shitjet në panair;
- të përzgjedhë mënyrën si të bëjë të njohur vizionin e “shoqërisë së sigurimit”;
- të përcaktojë saktë dhe qartë përmbajtjen, strukturën dhe paraqitjen e prezantimeve elektronike dhe audiovizive që do të prezantohen në panair;
- të sigurojë veshjen që përmban elementë të identitetit të “shoqërisë së sigurimit”

***Instrumentet e vlerësimit:***

Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi prezanton “shoqërinë e sigurimit” dhe produktet e saj në panair.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë saktë promocionin e “shoqërisë së sigurimit” dhe produkteve të saj
- të kryejë saktë promocionin e “shoqërisë së sigurimit” dhe produkteve të saj, me anë të prezantimeve elektronike ose audiovizuale
- të kryejë saktë promocionin e “shoqërisë së sigurimit” dhe produkteve të saj, gjatë panairit, nëpërmjet shpërndarjes së dhuratave.
- të informojë klientët për produktet që ofrohen
- të hartojë lloje të ndryshme kontratash në varësi të klientëve
- të realizojë me sukses shitjet
- të hartojë faturën përmbledhëse të shitjeve të panairit
- Të regjistrojë shitjet në panair në regjistrat përkatës;
- të llogarisë saktë rezultatin ekonomik të panairit;
- të hartojë statistika të sakta, të plota dhe domethënëse mbi veprimet e panairit;
- të interpretojë saktë statistikat e hartuara për efekt të kryerjes së vlerësimeve dhe krahasimeve me periudhat e kaluara.

– ***Instrumentet e vlerësimit:***

Vëzhgim me listë kontrolli

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmave ushtrimore.
- Për vetë natyrën e tij ai realizon një kombinim të sistemit modular të praktikave mësimore me atë të punës në projekte. Përgatitja për panair është një projekt i madh i cili planifikohet dhe realizohet nga të të klasa.
- Pavarësisht nga sektori, në të cilin grupe të ndryshme nxënësish janë të angazhuar, përveç detyrave të sektorit, ata duhet të përmbushin edhe detyra në kuadër të pjesëmarrjes në panair. Kjo do të thotë që ky modul punohet paralelisht me të tjerët dhe për të gjithë klasën njëkohësisht, por me detyra të ndara sipas RM-ve dhe me një plan rotacioni të përcaktuar që më parë nga mësuesi.
- Për vetë natyrën e tij, ky modul duhet të realizohet jo më parë se semestri i dytë i shkollës. Në këtë mënyrë nga njëra anë nxënësit do të kenë marrë njohuritë e nevojshme në lëndët e ekonomisë së ndërmarrjes dhe marketingut, dhe nga ana tjetër do të kenë përparuar me punë në FU dhe kuptuar mënyrën e funksionimit të saj.
- Në pjesën më të madhe të vendeve, në të cilat mësohet në FU, panairët organizohen në muajt e fundit dhe si kurorëzim i punës në FU.
- Për të mundur realizimin e modulit, mund të organizohen disa kohë më parë, kur është e mundur, edhe vizita në panaire të ndërmarrjeve reale.
- Mësuesi mund të përdorë në mësim edhe materiale filmike të panaireve të ndërmarrjeve ose dhe të panaireve të FU-ve të viteve të kaluara.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për përgatitjen e stendave, të materialeve të shkruara, të reklamës dhe promocionit, për kryejën e veprimeve dhe bisedave të shitjes në panair si dhe veprimeve të nevojshme pas panairit.
- Për realizimin e modulit janë të domosdoshme njohuritë e marra në lëndën “Sigurime” dhe “Marketingu” Kl. 12-të.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për përgatitjen dhe prezantimin e FU-së në panair.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Mjediset e firmave ushtrimore.
  - Materiale kancelarie.
  - Statistika të panaireve të mëparshme të përpunuara nga nxënës të viteve të kaluara;
  - Kompiuter;
  - Materiale të ndryshme audiovizuale, foto, filma që ilustronë paraqitje në panaire të mëparshme.
-

## X. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale me zgjedhje të detyruar

### 1. Moduli “Sigurimi, përpunimi dhe administrimi i informacionit”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe Kodi                                                 | SIGURIMI, PËRPUNIMI DHE ADMINISTRIMI I INFORMACIONIT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | M-17-1169-15 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për të siguruar informacionin nga burime të ndryshme, përpunuar dhe administruar atë në mënyrë të përshtatshme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi evidenton burimet eventuale të informacionit për shoqërinë e sigurimit.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të sigurojë informacione sa më të plota dhe të përshtatshme nga kontaktet e vazhdueshme me klientët, furnitorët, investitorët, etj, gjatë veprimeve të vazhdueshme të biznesit;</li> <li>– të hartojë saktë formularë dhe pyetësorë të qartë për sigurimin e informacionit nëpërmjet fushatave të marketingut;</li> <li>– të kërkojë, gjejë dhe mbledhë informacionin nga burime të ndryshme zyrtare (gazeta, botime ligjore, etj);</li> <li>– të evidentojë mediet dhe emisionet nga të cilat mund të sigurohen informacione në interes të biznesit;</li> <li>– të hartojë listat e detyrave për sigurimin e informacioneve në vazhdimësi.</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgim me listë kontrolli.</li> <li>– Kontrolli i dosjes personale e nxënësit.</li> </ul> |              |

**RM 2 Nxënësi siguron në mënyrë të orientuar informacionin nga interneti dhe e ruan atë në mënyrë të përshtatshme.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të evidentojë saktë “motorin e kërkimit” të informacionit në internet;
- të evidentojë fjalët kyç të përshtatshme për kërkimin e informacionit në internet;
- të evidentojë faqe të cilat përmbajnë informacionin e përshtatshëm për ndërmarrjen;
- të kryejë në vazhdimësi ri kontroll të sakta dhe të plota duke provuar fjalët kyç të gjetura dhe saktësinë e informacionin në dispozicion;
- të ruajë saktë në “my favorites” adresat në të cilat gjendet informacioni i përshtatshëm për ndërmarrjen;
- të organizojë “my favorites” në mënyrë të përshtatshme sipas qëllimeve të ndërmarrjes dhe llojit të informacioneve.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.
- Kontrolli i dosjes personale të nxënësit.

**RM 3 Nxënësi siguron informacione nëpërmjet E-Mail dhe organizon ruajtjen dhe administrimin e tij.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kërkojë dhe evidentojë adresat e e-mail në të cilat mund të drejtohet për kërkimin e informacionit;
- të ruajë saktë në Address Book në kompjuter adresat në dispozicion;
- të dërgojë dhe presë në rregull E-Mail për të kërkuar dhe marrë informacione;
- të seleksionojë siç duhet informacionet e marra dhe evidentojë ato të nevojshme në vazhdimësi;
- të grupojë saktë folderat e mailbox sipas destinacionit të E-Mail që ato përmbajnë;
- të ruajë saktë E-Mail-et në folderat përkatës;
- të përcjellë me korrektësi dhe në kohën e duhur informacionin tek të gjithë të interesuarit për të në ndërmarrje.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi përpunon informacionin e siguruar nga burime të ndryshme duke ia përshtatur nevojave të shoqërisë së sigurimit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të shqyrtojë me përgjegjshmëri dhe cilësi informacionin e mbledhur duke veçuar atë të panevojshëm nga ai që do të përdoret në vazhdimësi;
- të grupojë saktë informacionet e mbledhura nga burime të tjera në vartësi të qëllimeve për të cilat ai mund të përdoret;
- të grupojë saktë informacionin sipas sektorëve dhe zyrave të ndërmarrjes që do ta përdorin atë;
- të etiketojë qartë informacionet e mbledhura që të mund të gjeihen sa më lehtë dhe të mund të përdoren në vazhdimësi.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 5 Nxënësi ruan informacionin e siguruar nga burime të ndryshme.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të krijojë arkiva të organizuar në mënyrë të përshtatshme për ruajtjen e informacioneve të shkruara;
- të hartojë lista të sakta dhe të qarta për burimet mediatike të informacionit;
- të krijojë një bibliotekë të organizuar dhe lehtësisht të përdorshme nga të gjithë të interesuarit, për informacionet zyrtare dhe legjislacionin në ndërmarrje.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 6 Nxënësi organizon dhe administron bankat elektronike të të dhënave në shoqërinë e sigurimit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përmbledhë dhe evidentojë informacionet të cilat do të përmbledhen në bankën elektronike të të dhënave;
- të përcaktojë kritere të qarta mbi bazën e të cilëve do të kërkohet informacioni nga banka elektronike e të dhënave;
- të përcaktojë një renditje domethënëse dhe të qartë të informacionit në bankën e të dhënave;
- të mbartë me saktësi informacionin në bankën e të dhënave;
- të vendosë lidhje në rrjet për përdorimin e bankës elektronike të të dhënave nga tërë të interesuarit në ndërmarrje;
- të përdorë saktë bankën elektronike të të dhënave.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli

|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e shoqërive të sigurimit.</li> <li>– Lidhur me përmbajtjen e rezultateve mësimore, theksohet që moduli është i tillë që, shërben për t’u thelluar në argumente të ngjashme, të trajtuara në mënyrë më të thjeshtë edhe në firmën ushtrimore që zhvillohet në shkollë.</li> <li>– E reja që mbart ky modul është se ai kërkon, që rezultatet mësimore të realizohen në kushtet konkrete të një shoqërie sigurimi, duke plotësuar kështu atë pjesë, që firma ushtrimore nuk e realizon.</li> <li>– Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur dokumentet dhe shembujt konkretë.</li> <li>– Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për të siguruar, përpunuar dhe administruar informacione të ndryshme.</li> <li>– Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës për sigurimin, përpunimin dhe administrimin e informacionit.</li> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për dokumentimin dhe evidentimin e shpenzimeve dhe të ardhurave të tjera të veprimtarisë.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.</li> </ul> |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b>                 | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mjediset e ndërmarrjeve të ndryshme.</li> <li>– Materiale kancelarie.</li> <li>– Informacione të shkruara, ose elektronike të siguruar nga burime të ndryshme.</li> <li>– Kompjuter.</li> <li>– Lidhje Interneti.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## 2. Moduli “Përpilimi i strukturës organizative të shoqërisë së sigurimit”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe kodi                                                 | PËRPILIMI I STRUKTURËS ORGANIZATIVE TË SHOQERISE SE SIGURIMIT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | M-17-1170-15 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                         | Një modul që i pajis nxënësit me aftësi për ndërtimin e strukturës organizative të një shoqërie sigurimi, në përputhje me karakteristikat dhe veçoritë e saj, për përpilimin e përshkrimit të çdo vendi pune, qarkullimin e informacionit dhe paraqitjen grafike të kësaj strukture.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                     | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                           | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi analizon struktura organizative të shoqërive të ndryshme të sigurimeve.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të listojë saktë karakteristikat që merr struktura organizative e shoqërisë së sigurimit, në vartësi të faktorëve të ndryshëm;</li> <li>– të evidentojë qartë karakteristikat dhe hallkat e strukturës organizative të shoqërisë, në rast të zmadhimit, zvogëlimit ose zgjerimit të saj territorial;</li> <li>– të vëzhgojë me kujdes organizimin dhe ndarjen në sektorë në shoqëri sigurimeshtë ndryshme;</li> <li>– të analizojë më kujdes funksionet e përmbushur nga sektorë të ndryshëm në përputhje me llojin dhe veprimtarinë e shoqëtrisë;</li> <li>– të përcaktojë qartë ndikimin e sektorit të ekonomisë, në të cilën një shoqëri bën pjesë, në mënyrën se si do të kryhet organizimi i saj;</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgim me listë kontrolli</li> </ul> <p><b>RM 2 Nxënësi përpunon struktura të thjeshta organizative me karakteristika të ndryshme.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të hartojë modele të qarta strukturash, që i përshtaten llojit</li> </ul> |              |

- të veprimtarisë së shoqërisë duke u bazuar në studimet e kryera në shoqërinë e sigurimit;
- të hartojë në bashkëpunim me punonjësit e shoqërisë struktura të plota organizative të përshtatshme për shoqëritë e sigurimit me shtrirje të ndryshme territoriale;
- të hartojë, në bashkëpunim me punonjësit e shoqërisë, struktura organizative të përshtatshme, që reflektojnë shkallë të ndryshme centralizimi në shoqërinë e sigurimit.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi përcakton detyrat, vendet e punës dhe bën përshkrimin e tyre.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë qartë vendet eventuale të punës në secilin prej sektorëve, në vartësi të strukturës organizative për shoqëritë e sigurimit të marra në shqyrtim;
- të kryejë saktë përcaktimin e vendeve të punës në sektorët e bankave, në varësi të llojit të veprimtarisë;
- të zbatojë drejt parimet bazë që duhen mbajtur parasysh, kur kryhet përshkrimi i vendeve të punës;
- të kryejë saktë përshkrime të detajuara të vendeve të ndryshme të punës sipas sektorëve të shoqërive të sigurimit të analizuara dhe në bashkëpunim të ngushtë me punonjësit e shoqërisë;

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi harton organigrama të llojeve të ndryshme.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të zbatojë rregullat bazë të hartimit të organigramave dhe të mbajë parasysh elementet përbërës të tyre;
- të analizojë elementet përbërës të organigramave.
- të hartojë saktë organigrama, duke i kushtuar rëndësi përdorimit të elementeve të ndryshme grafike për të shprehur përgjegjësi, të drejta, vartësi, hierarki, ndërveprim.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e shoqërisë së sigurimit.
- Zhvillimi i modulit në shoqërinë apo agjencinë e sigurimit është i kushtëzuar nga fakti që FU në shkollë, e cila funksionon si një shoqëri sigurimi, mund të ketë një strukturë organizative dhe jo disa njëkohësisht.

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Realizimi i modulit duhet të bëhet në shoqëri sigurimesh të ndryshme në mënyrë që, nxënësit të kenë mundësi të njihen me sa më shumë forma të organizimit dhe, në bazë të informacioneve të marra dhe ndihmës së punonjësve të shoqërisë së sigurimit, të hartojnë vetë struktura organizative.</li> <li>– Për vetë natyrën e tij moduli mund të relizohet edhe me shkëputje në kohë, në vartësi të mundësive që do të krijohen në shoqërinë e sigurimit.</li> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve, të zbatohet demonstrimi praktik i aftësive të fituara.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit</li> </ul> |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b> | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mjediset e një shoqërie sigurimi.</li> <li>– Mjete kancelarie.</li> <li>– Kompjuter.</li> <li>– Modele skemash organizative të shoqërive të sigurimit.</li> <li>– Materiale të shkruara në mbështetje të zbatimit të modulit.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

### 3. Moduli “Studimi i tregut të sigurimeve në Shqipëri”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| <i>PËRSHKRUESI I MODULIT</i>                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Titulli dhe kodi</b>                                         | <b>STUDIMI I TREGUT TË SIGURIMEVE NË SHQIPËRI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>M-17-1171-15</b> |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                        | Një modul praktik që i pajis nxënësit me aftësi praktike, për aplikimin e parimeve dhe teknikave të studimit të tregut të sigurimeve.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                    | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                          | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                     |
| <b>Rezultatet e të mësuarit (RM)dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi përzgjedh teknikën e përshtatshme të kërkimit të tregut për përmbushjen e synimit të studimit të tregut të sigurimeve.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të interpretojë drejt situatën aktuale në tregut të sigurimeve për të cilën do të kryhet studimi;</li> <li>– të bëjë llogaritjet e duhura për kostot dhe kohën e nevojshme për kryerjen e studimit;</li> <li>– të përzgjedhë teknikën e studimit të tregut, në përputhje me objektivat dhe specifikimet e kërkimit që do të kryhet.</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgim me listë kontrolli</li> </ul> <p><b>RM 2 Nxënësi bën një studim të thjeshtë të tregut të sigurimeve sipas llojeve dhe veprimtarive që ato kryejnë</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të përcaktojë shoqëritë, që do të jenë objekt i studimit;</li> <li>– të hartojë listat konkrete të detyrave që do të kryhen për realizimin e studimit;</li> <li>– të marrë dhe paraqesë informacione mbi llojet e veprimtariveve, që ofrojnë shoqëritë sipas llojeve;</li> <li>– të përmbledhë informacionet e siguruar në pasqyra përmbledhëse krahasuese;</li> <li>– të nxjerrë përfundime mbi ‘krijimtarinë’ e shoqërive në fushën e sigurimeve të këtij tregu;</li> </ul> |                     |

- të analizojë informacionet e siguruara;
- të nxjerrë përfundime mbi llojet e veprimtarive sipas shoqërive, leverdishmërinë sipas paketave të sigurimit dhe tendencat e tregut në fushën e sigurimeve;
- të prezantojë në mënyrë të plotë dhe të saktë raportin e studimit të kryer.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Projekt praktik.
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 3 Nxënësi kryen studimin e produkteve të sigurimit në treg.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë shoqëritë e sigurimit, që janë objekt i studimit;
- të hartojë listat konkrete të detyrave që do të kryhen për realizimin e studimit;
- të paraqesë informacione mbi llojet e produkteve të sigurimit, që ofrojnë shoqëritë dhe primet përkatëse sipas llojeve;
- të përmbledhë informacionet e siguruara në pasqyra përmbledhëse krahasuese;
- të analizojë informacionet e siguruara;
- të gjykojë mbi shkallën e shumëllojshërisë së tregut të sigurimeve në tregun shqiptar;
- të krahasojë, sipas shoqëriveve, interesat e tyre për lloje të ndryshme produktesh dhe primesh përkatëse të tregut;
- të nxjerrë përfundime mbi llojet e produkteve, sipas shoqërive dhe interesave përkatëse, leverdishmërinë sipas llojeve, si edhe tendencat e tregut në fushën e sigurimeve;
- të prezantojë informacionin e përpunuar në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Projekt praktik.
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 4 Nxënësi kryen studimin sasior dhe cilësor në fushën e shërbimeve të sigurimit.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë shoqëritë, që do të jenë objekt i studimit;
- të hartojë listat konkrete të detyrave që do të kryhen për realizimin e studimit;
- të marrë dhe paraqesë informacione mbi llojet e shërbimeve, që ofrojnë shoqëritë për klientët e tyre;
- të përmbledhë informacionet e siguruara në pasqyra përmbledhëse krahasuese;
- të analizojë informacionet e siguruara;
- të gjykojë mbi shkallën e shumëllojshërisë së shërbimeve të ofruara nga shoqëritë për klientët e tyre;

- të gjykojë mbi bazë argumentesh mbi shkallën e leverdisshmërisë ekonomike të shërbimeve të ofruara nga shoqëritë;
- të nxjerrë përfundimet mbi faktorët, që ndikojnë në koston e shërbimeve të sigurimit në vendin tonë.
- të prezantojë informacionin e përpunuar në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Projekt praktik.
- Vëzhgim me listë kontrolli

**RM 5 Nxënësi kryen studimin mbi shkallën e transparencës së tregut të sigurimeve në raport me klientët dhe respektimit të legjislacionit lidhur me informimin e tyre.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përcaktojë shoqëritë, që do të jenë objekt i studimit;
- të hartojë listat konkrete të detyrave që do të kryhen për realizimin e studimit;
- të kryejë vëzhgime në shoqëritë e sigurimit për mënyrën se si janë shkruar dhe paraqitur në vende të dukshme informacionet mbi kushtet e ndryshme të shoqërisë;
- të vëzhgojë dhe mbajë shënime për mënyrën se si punonjësit e shoqërive të ndryshme komunikojnë me klientët;
- të analizojë kohën mesatare të kontaktit të punonjësit të shoqërive të ndryshme me klientin dhe evidentojë përparësitë dhe të metat e kontakteve të shkurtra ose të gjata;
- të analizojë nivelin e transparencës së materialeve të shkruara të parapërgatitura ose jo, që i vihen në dispozicion klientit;
- të analizojë saktësinë dhe transparencën e informacionit gojor, që i jepet klientëve në shoqëri të ndryshme;
- të gjykojë, bazuar në argumente, mbi transparencën në shoqëri të ndryshme të sistemit tonë bankar dhe analizojë të metat dhe përparësitë e bankave të ndryshme, në raport me njëra-tjetrën dhe ligjin;
- të prezantojë informacionin e përpunuar në formatin e duhur dhe në mënyrë të përmbledhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Projekt praktik.
- Vëzhgim me listë kontrolli

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit dhe për vlerësimin e nxënësve.**

- Ky modul duhet të trajtohet në terren dhe në shoqëri të ndryshme të sigurimeve.
- Për vetë natyrën e modulit ai nuk mund të bëhet në shkollë, gjë që do të humbte kontaktin me realitetin e tregut aktual të sigurimeve.
- Përveç kësaj, duke u trajtuar në terren realizohet mbledhja e të dhënave, të cilat në vazhdimësi shërbejnë për realizimin e

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | <p>moduleve të tjera, të cilat duhet të bazohen sa më shumë në të dhëna reale.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mësuesi duhet të japë vazhdimisht udhëzime të qarta për përzgjedhjen e teknikave dhe metodave të përshtatshme për kryerjen e studimeve të tregut.</li> <li>– Nxënësit duhet të angazhohen në punë konkrete për përzgjedhjen e teknikave dhe metodave në përshtatje me situatën e dhënë, kryerjen e llogaritjeve të nevojshme, mbledhjen e informacionit dhe analizën e përpunimit të këtij informacioni. Ata duhet të shfaqin aftësi edhe në prezantimin e informacionit sipas specifikimeve të dhëna në rezultatet përkatëse të të mësuarit.</li> <li>– Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës.</li> <li>– Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.</li> </ul> |
| <b>Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit</b> | <p>Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Mjediset e shoqërive të ndryshme të sigurimeve</li> <li>– Mjete kancelarie.</li> <li>– Kompjuter.</li> <li>– Projektor.</li> <li>– Materiale të shkruara në mbështetje të zbatimit të modulit.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

#### 4. Moduli “Marketingu dixhital”

**Drejtimi:** Ekonomi-Biznes  
**Profili:** Sigurime  
**Niveli:** IV i KSHK  
**Klasa:** 12

| PËRSHKRUESI I MODULIT                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Titulli dhe Kodi                                                | MARKETINGU DIXHITAL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | M-26-1580-19 |
| <b>Qëllimi i modulit</b>                                        | Një modul që pajis nxënësit me njohuritë dhe aftësitë bazë për të mundësuar marketingun e biznesit përmes teknikave të ndryshme dixhitale                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |
| <b>Kohëzgjatja e modulit</b>                                    | 54 orë mësimore                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |
| <b>Niveli i parapëlqyer për pranim</b>                          | Nxënësit duhet të kenë përfunduar nivelin II të KSHK në drejtimin mësimor “Ekonomi- Biznes”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |
| <b>Rezultatet e të mësuarit(RM) dhe procedurat e vlerësimit</b> | <p><b>RM 1 Nxënësi përzgjedh platformën dixhitale dhe mediat sociale për promovimin dixhital.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë të:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të analizojë produktin të cilit do ti bëhet marketingu.</li> <li>– të analizojë veçoritë e kategorive të klientëve të mundshëm të produktit</li> <li>– të identifikojë lloje të ndryshme të platformave dixhitale dhe mediave sociale</li> <li>– të analizojë kriteret për përzgjedhjen e platformës dixhitale dhe medias sociale</li> <li>– të përzgjedhë platformën dixhitale dhe median sociale</li> <li>– të prezantojë platformën dixhitale dhe median sociale të përzgjedhur.</li> </ul> <p><b>Instrumentet e vlerësimit:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vëzhgim me listë kontrolli.</li> </ul> |              |
|                                                                 | <p><b>RM 2 Nxënësi përgatit materialet për hedhjen e tyre në platformën dixhitale dhe median sociale.</b><br/> <b>Kriteret e vlerësimit:</b><br/>           Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– të përgatitë materiale të ndryshme interaktive (tekst, imazh, video etj.);</li> <li>– të ndërtojë video, duke përdorur programe (softëare) të ndryshme (psh. <i>Movie maker</i>, ose nëpërmjet aparatit celular, <i>smartphone</i> etj.);</li> <li>– të modifikojë imazhe të ndryshme me <i>softëare: photoshop, canva</i> etj.;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |

- të ngarkojë (publikojë) materialet e mësipërme në platformën dixhitale dhe median sociale të përzgjedhur.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 3 Nxënësi menaxhon platformën dixhitale e mediat sociale.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të evidentojë gabimet e mundshme në materialet e ndryshme interaktive të hedhura në platformën dixhitale dhe median sociale;
- të modifikojë materialet e ndryshme interaktive (tekst, imazh, video etj.) në rast gabimesh;
- të fshijë materiale interaktive të panevojshme në platformën dixhitale dhe mediat sociale;
- të realizojë komunikimin dixhital me ndjekësit/klientët, përmes internetit/mesazheve në inbox ose komenteve të ndryshme për materialet e publikuara në platformën dixhitale
- të monitorojë impaktin e mesazhit të kompanisë te ndjekësit/klientët
- të nxitë ndjekësit/klientët që të veprojnë në përgjigje të mesazhit të kompanisë

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 4 Nxënësi përgatit raporte të dhënash mbi përdorimin e platformës dixhitale dhe mediave sociale nga ndjekësit/klientët.**

***Kriteret e vlerësimit:***

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të evidentojë numrin e vizitorëve të platformës dixhitale dhe mediave sociale;
- të ndërtojë një paraqitje grafike mbi numrin e vizitorëve që aksesojnë platformën dixhitale dhe mediat sociale (ditore, javore, mujore);
- të evidentojë disa prej elementeve psikologjike të *Marketingut Super Efektiv* nëpërmjet internetit/rjeteve sociale (të cilët bëjnë diferencën midis një fushate të pasuksesshme dhe një fushate jashtëzakonisht të suksesshme);
- të analizojë rolin e menaxherit të platformës dixhitale dhe mediave sociale duke u bazuar tek numri i personave që i aksesojnë ato.

***Instrumentet e vlerësimit:***

- Vëzhgim me listë kontrolli.

**RM 5 Nxënësi krijon një plan marketingu dixhital.**

**Kriteret e vlerësimit:**

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përgatisë një plan orar, ditor dhe javor në lidhje me publikimin/shpërndarjen e informacioneve të ndryshme në platformat e përzgjedhura;
- të krijojë fushata marketingu dixhital, duke përdorur burime të ndryshme reklamimi (rrjetet sociale, e-mail ose *mobile marketing*);
- të identifikojë fushata fituese, si dhe të mirëmbajë fushatat ekzistuese të marketingut për sukses maksimal;
- të sugjerojë, nëse është e mundur, zgjidhje të mirëfillta, të shumëllojshme dhe të mirëanalizuara për arritjen e perceptimit të mesazhit deri tek audienca e synuar dhe konsumatori final.

**Instrumentet e vlerësimit:**

- Vëzhgim me listë kontrolli.

---

**Udhëzime për zbatimin e modulit**

- Ky modul duhet të trajtohet në mjediset e firmës ushtrimore, laboratorë të TIK ose në biznese.
- Ky modul kërkon, që rezultatet mësimore të realizohen on-lin
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur shembujt konkretë dhe të nxisë kreativitetin e nxënësve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune, duke rritur angazhimin e vizitorëve në faqe, duke përgatitur shkrime interaktive, të krijojnë video promovuese, të masin efikasitetin e marketingut dixhital etj.
- Ata duhet të nxiten të diskutojnë dhe bashkëpunojnë në lidhje me proceset e punës për krijimin e një plani marketingu online
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi të verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e proceseve të punës për krijimin dhe menaxhimin e marketingut dixhital.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

---

**Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise pune me kompjutera dhe lidhje interneti
  - Programe të ndryshme kompjuterike për realizimin e marketingut dixhital
  - Materiale kancelarie.
  - Pajisje për përgatitjen e materialeve promovuese
  - Informacione mbi marketingun dixhital.
  - Legjislacioni mbi marketingun dixhital.
  - Materiale udhëzuese
-